

A szakirányú oktatás pénzügyi kérdései

**Szakmai anyag
könyvelők számára**

Szerzők:

Balog Adrienn

Gibárszki Sándorné

Lektorálta:

Matlné Kisari Erika

Kiadja:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2020

A szakmai anyag kidolgozása az NFA-KA-ITM-16/2019. számú támogatási szerződés keretében valósult meg.

Tartalomjegyzék

Szabályozási alapelvek.....	6
A gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi háttér	7
Fogalomtár.....	8
1. A képzőhelyé válás folyamata	13
1.1. A képzőhelyé válás lépései a gyakorlati képzést folytató szervezet szemszögéből	13
1.1.1. A tanulószerveződés keretében történő gyakorlati képzés megkezdésének feltételei	14
1.1.2. Az együttműködési megállapodás keretében történő gyakorlati képzés megkezdésének feltételei	14
1.2. A tanulók foglalkoztatásának feltételei	14
1.2.1. Személyi feltételek.....	15
1.2.2. Tárgyi feltételek.....	15
1.3. A gyakorlati képzés jogszabályi feltételeinek vizsgálata, képzőhely-ellenőrzés (formái, vizsgálati szempontok, bemutatandó dokumentumok).....	16
1.3.1. Nyilvántartásba történő felvételi eljárás	16
1.3.2. A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése	17
2. Jogok és kötelezettségek a gyakorlati képzésben.....	18
2.1. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó jogok és kötelezettségek	18
2.1.1. A Szervezet jogai a tanulószerveződés megkötésével.....	18
2.1.2. A Szervezet kötelezettségei a tanulószerveződés megkötésével	19
2.1.3. A tanuló jogai a képzés során.....	19
2.1.4. A tanuló kötelezettségei a képzés során.....	19
2.2. Tanuló-előszerveződés, tanulószerveződés, vagy együttműködési megállapodás funkciója, tartalmi kritériumai	20
2.2.1. A tanuló-előszerveződés	20
2.2.2. A tanulószerveződés	20

2.2.3. Az együttműködési megállapodás	22
2.3. A tanuló-előszerződés, a tanuló szerződés és az együttműködési megállapodás megkötésének folyamata, módosítása, megszüntetése, felbontása.....	24
2.3.1. A tanuló-előszerződés	24
2.3.2. A tanuló szerződés megkötésének folyamata.....	24
2.3.3. Az együttműködési megállapodás	28
2.4. Tanulói juttatások.....	29
2.5. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok.....	30
2.5.1. A tanuló bejelentése, kijelentése	30
2.5.2. A tanuló szerződéses tanulók pénzbeli juttatásával kapcsolatos járulékok (2020-ban), havi jelentési kötelezettségek, benyújtási határidők, nyomtatványok.....	31
2.5.3. Tanuló szerződéssel járó adók, járulékok	32
2.5.4. Együttműködési megállapodás alapján járó pénzbeli juttatás és kötelezettség.....	32
2.6. A gyakorlati képzés dokumentálása.....	33
3. A képzés költségeinek elszámolási lehetőségei	35
3.1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek, szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, teljesítésének módja	35
3.2. A gyakorlati képzési normatíva kiszámítása, felhasználhatósága, határidők.....	37
3.2.1. A gyakorlati képzési normatíva számítása szakképző iskolai képzés esetén.....	37
3.2.2. A gyakorlati képzési normatíva számítása hallgatói munkaszerződés esetén.....	42
3.2.3. Saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával	44
3.3. Speciális esetekben alkalmazandó elszámolási lehetőségek	44
3.4. Szakképzési hozzájárulás elszámolása, visszatérítése	45
3.5. Egyéb szervek, szervezetekre vonatkozó szabályozás.....	48
3.6. Tanulói juttatások dokumentálása.....	51
3.7. A képzés költségeinek, illetve a normatíva elszámolásának adminisztrációs feladatai	52

4. Az új szakképzési rendszerrel kapcsolatos ismeretek	54
4.1. A képzőhelyé válás lépései a duális képzőhely szemszögéből.....	55
4.1.1. A duális képzőhelyek nyilvántartása	55
4.1.2. Személyi feltételek.....	56
4.1.3. Tárgyi feltételek.....	57
4.2. Szakképzési előszerződés, a szakképzési munkaszerződés funkciója, megkötése, tartalmi kritériumai	58
4.2.1. A szakképzési előszerződés	58
4.2.2. A szakképzési munkaszerződés.....	58
4.2.3. Szakképzési munkaszerződéssel járó adók, járulékok.....	60
4.3. A szakképzési munkaszerződés szüneteltetése, megszűnése, megszüntetése	61
4.4. A szakmai gyakorlati képzés dokumentációs feladatai	62
4.4.1. A tanulót megillető juttatások és dokumentálásuk	62
4.4.2. A regisztrációs és tanulmányi alaprendszer	62
4.4.3. A foglalkozási napló	62
4.5. A szakirányú oktatás rendje.....	63
4.5.1. Munka- és pihenőidő, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól	63
4.5.2. A tanuló mulasztása.....	64
4.5.3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy védelme a szakirányú oktatás során	64
4.6. A duális képzőhely hatósági ellenőrzése.....	65
4.7. A szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, elszámolása 2021. január 1-től.....	66

A 16 ÓRÁS ELŐADÁS ISMERETANYAG EGYSÉGEI

ISMERETANYAG MEGNEVEZÉSE	Javasolt óraszám
1. A képzőhelyé válás folyamata	4
2. Jogok és kötelezettségek a gyakorlati képzésben	4
3. Képzés költségeinek elszámolási lehetőségei	5
4. Az új szakképzési rendszerrel kapcsolatos ismeretek	3
Mindösszesen:	16

Szabályozási alapelvek

A magyar szakképzés rendszerét alapvetően alakítja át a 2020. január 1-én hatályba lépett 2019. évi LXXX. sz. törvény a szakképzésről (rövidítve: Szkt.). A törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7) Kormányrendelet (rövidítve: Szkr.) 2020. február 15-től hatályos.

Teljesen új struktúra került kialakításra, amely 2020. szeptember 1-jét követően felmenő rendszerben kerül bevezetésre. A 2020/21-es tanévben a szakképzésbe belépő tanulók már az új jogi szabályozás alapján kezdik meg tanulmányaikat.

Az új szakképzési törvény 2020. január 1-től hatályos, a szakképzési hozzájárulással kapcsolatos rendelkezéseit azonban csak 2021. január 1-től kell alkalmazni.

Az átmeneti rendelkezések alapján a 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszonyban lévő tanulókra a régi szakképzési törvényt, illetve az új szakképzési törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos egyéb – többek között a gyakorlati képzéssel összefüggő elszámolási – jogszabályokat kell alkalmazni. Ez azt jelenti, ha a tanuló a tanulmányait az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítésre vonatkozóan a fenti időpont szerint megkezdte, akkor tanulószereződés és együttműködési megállapodás is köthető a duális képzővel a tanügyi dokumentumokban meghatározott szakmai gyakorlatra, illetve, ha a tanuló már rendelkezik tanulószereződéssel, akkor az változatlanul hatályban marad, és az alapján folytathatja a szakmai gyakorlatát. Tanulószereződés esetében szakközépiskolai – új nevén szakképző iskolai – képzésben 2021/2022-es tanévben,

szakgimnáziumi – új nevén technikumi – képzésben a 2023/2024-es tanévben köthető utoljára tanulószerveződés.

A hallgatói munkaszerződés gyakorlati képzési költségeinek finanszírozása 2021. január 1-től változik. A szakképzési hozzájárulás elszámolásával kapcsolatos rendelkezéseket az új szakképzési törvény szabályozza.

Néhány évig a „rég” és az „új” szakképzési rendszer párhuzamosan fog működni. A gyakorlati képzésben közreműködő vagy arra fogadókészséget mutató vállalkozások könyvelőinek mind a két rendszer előírásaival és szabályaival tisztában kell lenniük. Szakmai anyagunk mindkét szakképzési rendszert bemutatja.

A gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi háttér

- 1999. évi CXXI. törvény a gazdasági kamarákról
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2019. évi CXII. törvény a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről
- 13/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésnek támogatásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről
- 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
- 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről
- 2019. évi CXXII. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről
- 2011. évi CLVI. törvény egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról

- 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
- 2018. évi LII. törvény a szociális hozzájárulási adóról
- 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
- 280/2011. (XII. 20) Korm. rendelet a gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tétel számításáról
- 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtól
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- JEF/36644/2020-ITM egyedi miniszteri határozat az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során a komplex szakmai vizsgák megszervezésének és lebonyolításának szabályairól
- JEF/29359/2020-ITM egyedi miniszteri határozat a szakképző intézményekben tantermen kívüli, digitális munkarend bevezetésének eljárási szabályairól

2020. február 15. napjával hatályon kívül helyezett „főbb” jogszabályok¹:

- 4/2002. (II. 26.) OM rendelet az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő tanulók juttatásairól
- 252/2016 (VIII. 24.) Korm. rendelet a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjról
- 353/2017. (XI. 29.) Korm. rendelet a 2018/2019. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2018/2019. tanévben a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítésekről
- 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet a szakképzési kerettantervekről
- 120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről

Fogalomtár

Duális képzőhely: a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzést folytató szervezetet értjük alatta. A szakirányú oktatás megvalósítója a szakképző intézménnyel együtt.

¹ 13/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről

Iskolai rendszerű szakképzés: szakképző iskolában folyó szakképzés, résztvevői a szakképző iskolával tanulói jogviszonyban állnak.

Egybefüggő gyakorlat: a szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

Felnőttoktatás: az iskolai rendszerű szakképzés felnőttoktatás keretében is folyhat. A felnőttoktatás képzési-szervezési formától függően a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben tanulószerveződés köthető.

Képzési és kimeneti követelmények (KKK): A szakmákhoz az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó dokumentumok. A képzési és kimeneti követelményeket – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével- a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

Képzőközpontok: A duális képzőhelyi követelményeknek való együttes megfelelés érdekében történő együttműködés céljából a szakmai oktatás az alábbi gyakorlati helyeken is folyhat:

- ágazati képzőközpontban,
- vállalati képzőközpontban,
- tudásközpontban.

Munkaidő (gyakorlati képzési idő): kiskorú tanuló esetében a gyakorlati képzési idő a napi hét órát, nagykorú tanuló esetében pedig a napi nyolc órát nem haladhatja meg. A tanuló a napi képzési időt meghaladó gyakorlati képzésre nem vehető igénybe. Kiskorú tanuló napi képzését 6 óra és 22 óra között, folyamatosan kell megszervezni. A tanuló munkára, rendkívüli munkavégzésére (túlmunka), valamint készenlét ellátásra nem vehető igénybe.

Ha a napi gyakorlati képzési idő a 4,5 órát meghaladja, a tanuló részére legalább 30 perc, megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a képzési időn belül.

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél a tanuló gyakorlati képzésére nem kerülhet sor azokon az elméleti képzési napokon, amikor az elméleti képzési órák száma az adott napon a 4 tanórát meghaladja; olyan iskolai rendezvény napján, amelyen minden tanuló részvétele kötelező; a tanuló tanulmányok alatti vizsgája, komplex szakmai vizsgája napjain, továbbá minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól (keresőképtelenség, kötelező orvosi vizsgálat, véradás, stb.).

A gyakorlati képzést folytató szervezet a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet időtartama alatt a tanulót gyakorlati képzésre csak a rendeltetése folytán e napon is működő gyakorlati képzési helyen és a szakképző iskola

hozzájárulásával veheti igénybe vagy abban az esetben, ha a tanuló mulasztását pótolja. Az igénybe vett idő helyett - a mulasztás pótlásának esetét kivéve, lehetőleg a következő gyakorlati képzési napon - ugyanolyan mértékben kell szabadidőt biztosítani.

Oktatási szünet: az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szakmai gyakorlat igazolatlan mulasztásának pótlása kivételével - gyakorlati képzés nem szervezhető. A tanítási év utolsó napját követően szakképző iskolában legalább 30 összefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítani.

Összefüggő szakmai gyakorlat: a szorgalmi időszakot követően kötelezően teljesítendő. Az adott évfolyam teljesítésének feltétele az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése. A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az összefüggő szakmai gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

Pihenőidő: a tanuló részére a gyakorlati képzés befejezése és a következő napi gyakorlati képzés megkezdése között legalább 16 óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.

A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót tanévenként azokban a tanévekben, amelyekben a 19. életévét még nem tölti be, legalább 35 nap, ezt követően legalább 30 nap pihenőnap illeti meg. A pihenőnapot munkanapokban kell számítani. A pihenőnap kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet kiadásának rendjére.

Szakirányú oktatás: a szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt – a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatás igazolatlan mulasztásának pótlása, illetve szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével – szakirányú oktatás nem szervezhető.

A szakirányú oktatás időtartama: a szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt. A napi szakirányú oktatást 6 és 22 óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább 16 óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani. Ha a napi szakirányú oktatási idő a 4,5 órát meghaladja, legalább 30 perc, a 6 órát meghaladja, legalább 45 perc megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül.

Szakmajegyzék: a kizárólag szakképző intézményben szakmai oktatás keretében elsajátítható szakmákat tartalmazza. A szakmajegyzékben szakmánként meghatározásra került a szakma azonosító száma, ennek keretében tanulmányi területe, ágazati besorolása, szintjének

meghatározása, a szakma megnevezése, a hozzá kapcsolódó szakmairány, valamint a szakmai oktatás időtartama.

Tanév: az iskolában, kollégiumban szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tartó időszak.

Tanítási év: ha az Nkt. másként nem rendelkezik, az iskolában minden év szeptemberének első munkanapjától a következő év június 16-át megelőző utolsó munkanapjáig tartó szorgalmi időszak, az érettségi és a szakmai vizsga évét kivéve; a szakképző iskola azon szakképzési évfolyamain, amelyeken – a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben – közismereti képzés nem folyik, a tanítási év – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint – februárban is megkezdhető.

Tanulószerződés kötésére jogosult egyéb szerv, szervezet: a Szociális és a Pedagógia ágazatba, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező, továbbá a köznevelési intézmények kivételével az Egészségügy, az Egészségügyi technika, a Képző- és iparművészet, és a Hang-, film- és színháztechnika ágazatba tartozó szakképesítések megszerzésére irányuló gyakorlati képzést szervező költségvetési szervként működő intézmény, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, és ezek fenntartásában működő intézmények, központi költségvetési szervként működő állami menesztgazdaság; az agrárpolitikáért felelős miniszter, az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter, az élelmiszeriparért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, a földügyért felelős miniszter, a halgazdálkodásért felelős miniszter, az ingatlan-nyilvántartásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter, a természetvédelemért felelős miniszter vagy a vadgazdálkodásért felelős miniszter által fenntartott szakképző iskola az agrárpolitikáért, az erdőgazdálkodásért, a vadgazdálkodásért, az élelmiszeriparért, a halgazdálkodásért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésre történő felkészítés keretében részt vevő tanulója tekintetében, ha a tanuló a szakképző iskola termelői tevékenységet folytató saját tangazdaságában, tanüzemében vesz részt gyakorlati képzésben.

A szakmai anyag egészében az egyszerűség kedvéért a következő rövidítéseket használjuk:

- **régi Szkt.:** 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- **Szkt.:** 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- **Szkr.:** a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7) Korm. rendelet
- **Szht.:** 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésnek támogatásáról
- **Nkt.:** 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- **Tbj:** 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről

- **új Tbj.:** 2019. évi CXXII. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről,
- **Szocho tv.:** 2018. évi LII. tv. a szociális hozzájárulási adóról
- **Ákr.:** 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- **Szja:** 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- **KTM:** Kizárólag gyakorlati célt szolgáló célt szolgáló tanműhely
- **Mt.:** 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- **ISZIIR:** Internet Alapú Szakképzési Integrált Információs Rendszer

1. A KÉPZŐHELYÉ VÁLÁS FOLYAMATA

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők legyenek tájékozottak a képzőhelyé válás folyamatában. Ismerjék meg gyakorlati képzést befolyásoló jogszabályi kereteket, a gyakorlati képzésben való részvétel feltételeit, a gyakorlati képzés ellenőrzésének folyamatát.

Ismeretanyag

1.1. A képzőhelyé válás lépései a gyakorlati képzést folytató szervezet szemszögéből²

A **gyakorlati képzés célja** a szakképesítéshez kapcsolódó munkatevékenységek gyakorlatban történő elsajátítása és a tanulónak a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére való felkészítése.

A **gyakorlati képzés megvalósulhat** az iskolai tanműhelyben, az ágazati képző központban vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezetnél, egyéb szervnél vagy szervezetnél.

A **kamarai garanciavállalás** rendszere elősegíti, hogy a tanulók minél hamarabb vállalati környezetben sajátítsák el a választott szakképesítést.

A gyakorlati képzés külső képzőhelyen folyhat:

- tanulószerveződés,
- együttműködési megállapodás,
- 2020. szeptember 1-től szakképzési munkaszerződés

keretében is.

² A gazdasági kamara 2022. augusztus 31-éig hivatalból felülvizsgálja a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartását és azt, aki a duális képzőhelyre az Szkt.-ban meghatározott szabályoknak megfelel, a duális képzőhelyek nyilvántartásába felveszi. Aki az Szkt. hatálybalépésekor a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzést folytató szervezetként a gazdasági kamara ilyen nyilvántartásában szerepel, az e bekezdésben határozott határnapig duális képzőhelyként – nyilvántartásba vétel nélkül is – részt vehet a szakirányú oktatásban.

1.1.1. A tanulószerveződés keretében történő gyakorlati képzés megkezdésének feltételei

A tanulószerveződést a **tanuló**, kiskorú tanuló esetén a szülő/ gyám és a tanuló gyakorlati képzését vállaló **szervezet köti egymással**, amelyet a területileg illetékes gazdasági **kamara tart nyilván**. A szervezetnek **szerepelnie kell a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában**, amelyet a területileg illetékes gazdasági kamara vezet.

Ha az adott szervezet nem szerepel a területileg illetékes gazdasági kamara nyilvántartásában, a nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint a kamarai szakértő és az elméleti képzést biztosító iskola képviselője előre egyeztetett időpontban helyszíni **bevezető ellenőrzés** keretében győződik meg a jogszabály által előírt személyi és tárgyi feltételek meglétéről. Ha a kérelmező rendelkezik a gyakorlati képzés folytatására jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételekkel és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet, megtörténik a kamarai nyilvántartásba vétel. A nyilvántartásba vételi eljárásról bővebben az 1.5. pontban.

A nyilvántartásba vételnek **meg kell előznie a tanulószerveződés megkötését**, leghamarabb a nyilvántartásba vétel napján kerülhet sor a tanulószerveződés megkötésére.

1.1.2. Az együttműködési megállapodás keretében történő gyakorlati képzés megkezdésének feltételei

Az együttműködési megállapodást kötő **szakképző iskola** az együttműködési megállapodás megkötését megelőzően és azt követően a nyilvántartást vezető szervvel együttműködve, folyamatosan **ellenőrzi a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétét** a gyakorlati képzést folytató szervezetnél, valamint gondoskodik arról, hogy a tanuló gyakorlati képzése a szakképzési kerettantervnek megfelelően történjen. A szakképző iskola a gyakorlati képzés megkezdését megelőzően **igazolást állít ki** a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétéről a gyakorlati képzést folytató szervezet részére.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területileg illetékes gazdasági kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

1.2. A tanulók foglalkoztatásának feltételei

Tanulók gyakorlati képzésében csak olyan gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy meghatározott egyéb olyan szerv, szervezet vehet részt, aki a **gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek nyilvántartásában szerepel**, azaz rendelkezik a

gyakorlati képzés folytatására jogszabályban meghatározott **személyi és tárgyi feltételekkel** és vállalja, hogy kötelezően alkalmazza az **adott szakképesítésre kiadott szakképzési kerettantervet**.

1.2.1. Személyi feltételek

A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben **gyakorlati oktatóként** olyan személy vehet részt, aki

- megfelelő szakirányú szakképesítéssel és legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- rendelkezik kamarai gyakorlati oktatói vizsga letételét igazoló tanúsítvánnyal,
- büntetlen előéletű és nem áll a gyakorlati képzési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól való eltiltás hatálya alatt.

Mentesül a kamarai gyakorlati vizsga kötelezettsége alól az a gyakorlati oktató, aki

- azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a szakképesítésért felelős miniszter kiadta a mestervizsga követelményeit, szakirányú mestervizsgával rendelkezik,
- az oktatót, állam által elismert
 - szakképesítés szakirányának megfelelő felsőfokú végzettséggel és legalább két éves szakirányú szakmai gyakorlattal, vagy
 - szakirányú szakképesítéssel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább öt éves szakirányú szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- a Vendéglátóipar ágazatba tartozó szakképesítést olyan gyakorlati képzőhelyen oktatja, amely – a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által rendeletben meghatározott – vendéglátóipari egységben folyik, vagy
- a hatvanadik életévét betöltötte.

1.2.2. Tárgyi feltételek

Az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott eszköz- és felszerelési jegyzék szerint történik a tárgyi eszközök (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata.

Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítésre iskolai rendszerű szakképzés **a szakmai és vizsgakövetelmények** előírása mellett az adott iskolatípusra és szakképesítésre

kiadott szakképzési **kerettanterv alapján folyik**. A gazdálkodó szervezetnek a gyakorlati képzést az említett dokumentumok figyelembevételével kell megszervezni.

1.3. A gyakorlati képzés jogszabályi feltételeinek vizsgálata, képzőhely-ellenőrzés (formái, vizsgálati szempontok, bemutatandó dokumentumok)

A Szervezeteknél tanulószerveződéssel, együttműködési megállapodással folyó gyakorlati képzőhelyek ellenőrzése **bevezető ellenőrzés** vagy **köztes ellenőrzés** formájában lehetséges. Tanulószerveződéssel képzés megkezdése esetén a bevezető ellenőrzés a nyilvántartásba vétel feltétele. A köztes ellenőrzés célja a gazdálkodó szervezeteknél vagy ún. egyéb szervezeteknél folyó gyakorlati képzés országosan egységes szakmai ellenőrzése.

1.3.1. Nyilvántartásba történő felvételi eljárás

A **bevezető ellenőrzés** a gyakorlati képzést megelőzően lebonyolításra kerülő hatósági eljárás, amelynek során az adott szakképesítés tekintetében a képzőhely jogszabályi feltételek szerinti felkészültségét ellenőrzik a vizsgálatot végzők. Tanulószerveződéssel képzés megkezdése esetén a nyilvántartásba vétel feltétele, hogy a képzőhely a bevezető ellenőrzésen megfeleljen a feltételeknek.

A gyakorlati képzést folytatni szándékozó gazdálkodó szervezetek **nyilvántartásba vételi eljárása kérelem benyújtásával indul**, melyet a gyakorlati képzést szervező szervezet székhelye vagy a gyakorlati képzési célt szolgáló telephelye szerinti **illetékes területi kamarának kell benyújtani**. A kérelem beérkezése után a nyilvántartást vezető szerv (területileg illetékes gazdasági kamara) a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint egy ún. bevezető ellenőrzés keretében győződik meg a feltételek meglétéről.

Amennyiben a gyakorlati képzőhely feltételei megfelelnek az előírásoknak, nyilvántartásba veszi a gyakorlati képzést szervező szervezetet.

A bevezető ellenőrzés vizsgálati szempontjai, bemutatandó dokumentumok:

- a képzőhely (telephely) szakhatóság által kiadott működési, illetve telephely engedélye, vagy bejelentési kötelezettség teljesítésének igazolása, amennyiben tevékenysége miatt szükséges,
- gyakorlati képzésben gyakorlati oktatóként részt vevő személy szakképesítésnek megfelelő szakirányú végzettségét, mentességét igazoló dokumentumok,
- gyakorlati oktató hatósági erkölcsi bizonyítványa a büntetlen előéletéről,

- oktatni kívánt szakképesítéshez tartozó szakmai és vizsgakövetelmény, kerettanterv/gyakorlati képzés tematikájának bemutatása,
- megfelelően előkészített foglalkozási napló, munka-, balesetvédelmi napló,
- az oktatni kívánt szakképesítéshez szükséges eszközök, felszerelések (gépek, berendezések, szerszámok) vizsgálata az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott eszköz- és felszerelési jegyzéke szerint,
- a tanulók képzésénél használt eszközök megfelelő műszaki állapotának biztonságtechnikai előírásoknak való megfelelésének vizsgálata meglévő bizonylatok (érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálati jegyzőkönyv) vagy szemrevételezés alapján.

Együttműködési megállapodás esetén a képzéshez megkövetelt feltételek rendelkezésre állását a szakképző **iskola joga és kötelezettsége ellenőrizni**, amelyet az együttműködési megállapodás aláírásával felelősséggel elismer [régi Szkt. 56.§ (6)]. A szakképző iskola a gyakorlati képzés megkezdését megelőzően igazolást állít ki a gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétéről a gyakorlati képzést folytató szervezet részére.

1.3.2. A gyakorlati képzőhelyek felügyelete, ellenőrzése

A tanulószereződés és az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati **képzés komplex szakmai és hatósági ellenőrzését** a területileg illetékes gazdasági kamara végzi, melynek elsődleges célja annak vizsgálata, hogy a képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetek megfelelnek-e a jogszabályokban előírt személyi és tárgyi feltételeknek, a képzéssel összefüggő kötelezettségeiket teljesítik-e, továbbá annak ellenőrzése, hogy betartják-e a jogszabályokban a képzés tartalmára vonatkozó előírásokat.

Az ellenőrzés történhet

- a tanulóval jogviszonyban álló szakképző iskola megkeresése,
- a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő (gyám) megkeresése alapján,
- a gyakorlati képzőhely kérésére (tanulói létszám emelése, új gyakorlati oktató),
- vagy hivatalból.

A területileg illetékes gazdasági kamara ellenőrzést indít, ha bejelentés érkezik a gyakorlati képzést folytató szervezet képzési tevékenységére vonatkozóan. A szervezet kötelezettségmulasztása, jogsértése bírságot, súlyosabb esetben akár a gyakorlati képzés folytatásától történő eltiltást vonhatja maga után.

2. JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK A GYAKORLATI KÉPZÉSBEN

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezet és a tanuló gyakorlati képzéshez kapcsolódó kötelezettségeit és jogait. Ismerjék meg a tanulói juttatásokat és azok dokumentálását. Legyenek tisztában a gyakorlati képzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségekkel. Legyenek jártasak az azokhoz kapcsolódó nyomtatványok kitöltésében. Ismerjék a tanuló-előszerződés, tanulószerveződés, együttműködési megállapodás megkötésének folyamatát, a módosítás, a megszüntetés jogszabályi hátterét.

Ismeretanyag

2.1. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó jogok és kötelezettségek

A 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony és a tanulói jogviszonyból fakadó, vagy arra tekintettel jogszabály alapján a tanulót megillető, illetve terhelő jogok és kötelezettségek teljesítése tekintetében – a 2019/2020. tanévben az Nkt. az Szkt. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán, illetve szakközépiskola előkészítő évfolyamán részt vevő tanuló kivételével – az Nkt., a régi Szkt., az Szht. és más jogszabály e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni

- a tanuló tanulmányai befejezésére,
- a gyakorlati képzésben tanulószerveződéssel való részvételre,
- a szintvizsga és az érettségi vizsga megszervezésére és teljesítésére, valamint
- a tanuló juttatásaira.

2.1.1. A Szervezet jogai a tanulószerveződés megkötésével

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az Szht-ben meghatározott módon teljesítheti bruttó kötelezettségét a gyakorlati képzés szervezésével (tanulószerveződéssel, együttműködési megállapodással vagy hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződéssel), illetve a saját dolgozó képzésével. Amennyiben gyakorlati képzést folytat, az állami feladatellátásból fakadóan jogosulttá válik képzési normatívára, amely igényét úgy érvényesítheti, hogy a bruttó kötelezettsége mértékét csökkentheti az alap-, illetve a kiegészítő csökkentő tételek figyelembevételével.

2.1.2. A Szervezet kötelezettségei a tanulószerveződés megkötésével

A Szervezet kötelezettséget vállal, hogy a tanuló számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik, a komplex szakmai vizsga gyakorlati részére felkészíti. A tanulót a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban részesíti. *[régi Szkt. 48. § (2) bekezdés; 35. § (1)–(2) bekezdések]*

A Szervezetnek **biztosítani kell** a tanulót megillető:

- pénzbeli juttatást a tanulószerveződés teljes időtartamára, beleértve az oktatási szüneteket is *[régi Szkt. 63.§ és 64. § (3) bekezdés],*
- kedvezményes étkeztetést, útiköltség-térítést, munkaruhát, egyéni védőfelszerelést, tisztálkodási eszközt és kötelező juttatásokat *[régi Szkt. 68. § (1) bekezdés],*
- a teljes képzési időre felelősségbiztosítást *[régi Szkt. 70. § (3) bekezdés],*
- rendszeres orvosi vizsgálatokat *[régi Szkt. 35.§ (3) bekezdés],*
- szünetet és felkészülési időt *[régi Szkt. 66. §].*

2.1.3. A tanuló jogai a képzés során

A technikum, a szakképző iskola tanulóját a szakképzési évfolyamokon tanulószerveződés, együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés keretében megilletik a tanulószerveződésben, együttműködési megállapodásban rögzített juttatások, kedvezmények és mindazon jogok, amelyet az érdekvédelem tekintetében a Munka Törvénykönyve, valamint az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemre vonatkozó törvény és végrehajtási rendeletei biztosítanak a munkavállaló részére.

A tanulót tanévenként legalább 35 nap, 19. életévet betöltött tanuló esetén 30 nap (nyári szünet) pihenő idő illeti meg.

2.1.4. A tanuló kötelezettségei a képzés során

A tanuló kötelezettséget vállal arra, hogy a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja, a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja, a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja. Nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

Az egyéni munkarenddel rendelkezőt – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az iskolai rendszerű szakképzésben az egyéni munkarenddel rendelkezőkre vonatkozó részletes szabályokat a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

2.2. Tanuló-előszerződés, tanulószerveződés, vagy együttműködési megállapodás funkciója, tartalmi kritériumai

2.2.1. A tanuló-előszerződés

A tanulószerveződéssel nem rendelkező tanuló és a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló-előszerződés megkötésével arra vállalnak kötelezettséget, hogy a gyakorlati képzés későbbi szakaszában tanulószerveződést kötnék. A technikum 12. – szakképzési évfolyamot megelőző – évfolyamán tanuló-előszerződés is köthető.

2.2.2. A tanulószerveződés

Tanulószerveződés a **tanuló** (kiskorú tanuló esetén a szülő, illetőleg a gyám) és a tanuló gyakorlati képzését vállaló **szervezet között** jön létre, amelyet a területileg illetékes gazdasági kamara tart nyilván.

Tanulószerveződés csak a képzés **szakmai vizsgáig tartó, hátralévő teljes időtartamára** köthető, a **nappali rendszerű** oktatásban és valamennyi munkarendben megszervezett **felőttoktatásban** is.

Tanulószerveződés **csak költségvetési támogatásban részesített képzésekre köthető.**

A tanulószerveződés kötésére jogosult szervezet

Tanulószerveződést gazdálkodó szervezet, cég, vállalkozás, üzem stb. **köthet**, továbbá egyéb olyan szerv, szervezet, amely bizonyos ágazatokban képez tanulókat (Egészségügy, Egészségügyi technika, Képző- és iparművészet és Hang-, film- és színháztechnika, illetve a Szociális és a Pedagógia, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekben), illetve ezen belül meghatározott szervezeti formában működik (költségvetési szerv, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy). (*régi Szkt. 43.§*)

Ha a szervezet csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés teljesítéséhez szükséges feltételekkel, akkor megállapodást köthet egy másik, gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel, akihez gyakorlati képzésre átirányíthatja a tanulószerveződéses tanulókat. A **teljesítési megbízotti** szerződés létrejöttét csak a tanulószerveződést megkötő szakképzési hozzájárulásra kötelezett gazdálkodó szervezet kezdeményezheti.

A tanulószerveződés kötésére jogosult tanuló

Tanulószerveződés az iskolai rendszerű szakképzésben **magyarországi székhellyel** működő köznevelési intézményben, **iskolai oktatás keretében részt vevő** tanulóval köthető. (*régi Szkt. 42.§*) A tanulószerveződés az adott képzés **első szakképzési évfolyamának kezdetétől** kezdődő hatállyal, az első és második szakképesítésre köthető. Meghatározott feltételek mellett a szakgimnázium tizenegyedik, vagy tizenkettedik évfolyamától is köthető tanulószerveződés.

A tanuló egyidejűleg **csak egy hatályos tanulószerveződéssel** rendelkezhet. A tanulószerveződés kötésének feltétele, hogy a tanuló **sikeres szintvizsgával**, vagy érettségivel rendelkezzen³.

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben középfokú iskola esetén a **25. életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban** kezdhet új tanévet (kivétel: a sajátos nevelési igényű tanulók, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők).

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzésben **tanulószerveződés köthető** valamennyi munkarendben.

A főállású munkaviszonyban lévő tanuló **saját munkáltatójával is köthet tanulószerveződést.**

A tanulószerveződés tartalma (*régi Szkt. 48.§*)

A **tanulószerveződéses jogviszony kezdete** a szervezetnél a biztosítási jogviszony kezdete, amely megelőzheti a gyakorlati képzés tényleges megkezdését.

A tanulószerveződésben rögzíteni kell a tanulószerveződéses képzés kezdő félévére vonatkozó **pénzbeli juttatást**, amelyet havonta kell fizetni. Ez a mindenkori minimálbér 15%-a és a gyakorlati képzési idő aránya szerinti szorzó alapján kerül megállapításra.

³ A JEF/29359/2020-ITM egyedi miniszteri határozatban rögzítettek szerint a 2020. március 15. napját követően esedékes szintvizsgák halasztásra kerültek. Iskolai javaslat alapján az összefüggő szakmai gyakorlat kezdetére a tanulók szintvizsga nélkül is tanulószerveződést köthetnek.

A pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege, ha a gyakorlati képzési idő eléri	nappali oktatás (100%)	esti oktatás 60%	levelező oktatás (20%)	szakgimnázium 11-12. évfolyamán
a nyolcvan százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,3-szorosa	19,5%	11,7%	3,9%	9,75%
a hetven százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,2-szerese	18%	10,8%	3,6%	9%
a hatvan százalékot, a minimálbér 15%-ának 1,1-szerese	16,5%	9,9%	3,3%	8,25%
az ötven százalékot, a minimálbér 15%-a	15%	9%	3%	7,5%
a negyven százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,9-szerese	13,5%	8,1%	2,7%	6,75%
a harminc százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,8-szorosa	12%	7,2%	2,4%	6%
a húsz százalékot, a minimálbér 15%-ának 0,7-szerese	10,5%	6,3%	2,1%	5,25%

A tanulószerveződésben a gyakorlati képzőnek meg kell határoznia azokat a **minden tanulóra egyformán érvényes szempontokat**, amelyek alapján a tanulmányi kötelezettségét eredményesen teljesítő tanuló juttatását a további félévekben megemeli. Az emelés mértéke függhet a tanuló tanulmányi eredményétől, gyakorlati eredményétől, a tanuló mulasztásától.

A gyakorlati képző szervezet a tanuló számára – a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül – **egyéb juttatásokat és kedvezményeket** is adhat. Pl. prémium, hozzájárulás az állandó gyakorlati képzési helyre történő utazáshoz. Az ilyen nem kötelező juttatások tekintetében a tanulószerveződés tartalmazza a juttatás megjelölését, mértékét és a juttatás feltételeit.

Ha **teljesítési megbízott** közreműködésére kerül sor, a tanulószerveződésben rögzíteni kell a teljesítési megbízott szervezet megnevezését, székhelyén vagy telephelyén lévő gyakorlati képzési helyszínét vagy helyszíneit, adószámát, képviselőjének nevét, a tanuló teljesítési megbízotthoz történő átirányításának időtartamát.

2.2.3. Az együttműködési megállapodás

Az együttműködési megállapodás alapján a régi Szkt. 56.§-ában szabályozott esetekben folytatható a tanuló gyakorlati képzése.

Az együttműködési megállapodás az **iskola** és a gyakorlati képzést folytató **szervezet között** jön létre. A gyakorlat típusa szempontjából alapvetően két esetet különböztetünk meg:

- **szorgalmi időre** kötött együttműködési megállapodás: az iskolai gyakorlatot kiegészítő gyakorlati képzésre kötődik a szorgalmi időszakban.
- **összefüggő nyári gyakorlatra kötött együttműködési megállapodás**: ez esetben kizárólag a szorgalmi időszakot követő, összefüggő nyári gyakorlatra jön létre. A gyakorlat időtartama a nappali munkarendben tanulóknál általában 4 hét, esti munkarendben kevesebb. A pontos óraszámról az iskola tájékoztatja a gazdálkodókat.

Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felnőttoktatás keretében folyó **teljes gyakorlati képzésre** is köthető **együttműködési megállapodás** azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanulószerveződés köthető.

Az együttműködési megállapodás tartalma (régi Szt. 57.§)

Az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell a gyakorlati képzést folytató szervezetnél gyakorlati képzésben részt vevő **tanulók szakképesítésenkénti és évfolyamonkénti létszámát**. Az iskolának kell nyilatkoznia arról, hogy az iskolai rendszerű szakképzésben a nappali, az esti vagy a levelező oktatás, vagy az oktatás egyéb sajátos munkarendjében, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban folyik az együttműködés keretében megszervezett képzés.

Meg kell határozni, hogy a gyakorlati képzési idő egyes szakaszaiban **hol valósul meg a gyakorlati képzés**, továbbá **ki gondoskodik a tanulók felügyeletéről**. Az együttműködési megállapodás tartalmazza a gyakorlati **képzés tartalmát, tárgyi feltételrendszerének leírását**, e feltételek biztosítására vonatkozó kötelezettségvállalást a megállapodó felek részéről.

Amennyiben a **gyakorlati képző nem szakképzési hozzájárulásra kötelezett**, állami fenntartású szakképző iskola esetén az iskola, nem állami fenntartású szakképző iskola esetén az iskola fenntartója a gyakorlati képzésben részt vevő **tanuló költségeit** – részben vagy egészben – **megtérítheti** a gyakorlati képzést részben vagy egészben folytató **szervezet részére** a költségvetési támogatása terhére. A költségek viselésének, megosztásának és átadásának módját a felek az együttműködési megállapodásban rögzítik.

A nem állami fenntartású szakképző iskolának nyilatkoznia kell arra vonatkozóan, hogy a képzés megszervezésére az állam által költségvetési hozzájárulásban részesített iskolai rendszerű szakképzés keretében kerül sor.

2.3. A tanuló-előszerződés, a tanulószerveződés és az együttműködési megállapodás megkötésének folyamata, módosítása, megszüntetése, felbontása

2.3.1. A tanuló-előszerződés

Az első szakképzési évfolyamot megelőző évfolyam október-április időszakában a tanulószerveződéssel nem rendelkező tanuló tanuló-előszerződést köthet a nyilvántartásban szereplő gyakorlati képzést szervező szervezettel. Ezt a szándékot a gazdálkodó szervezet a megelőző tanév első félévének végéig írásban köteles bejelenteni a szakképző intézmény igazgatójának és a területileg illetékes gazdasági kamarának [régi Szt. 48. § (3) bekezdés]. A területileg illetékes gazdasági kamara, mint nyilvántartást vezető szerv a tanuló-előszerződést ellenjegyzi és nyilvántartásba veszi.

A tanuló-előszerződés a törvény erejénél fogva szűnik meg: a tanulószerveződés megkötésekor, valamint amennyiben a tanulószerveződés megkötésére nem került sor. Minden egyéb esetben a régi Szt. 49. § (1) bek. b-h pontjai szerint szűnik meg.

2.3.2. A tanulószerveződés megkötésének folyamata

A tanuló gyakorlati képzését vállaló szervezet a **tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szándékát** a tanév megkezdése előtti május 15-ig jelenti be a területileg illetékes gazdasági kamarához és a szakképző iskolának. A tanulószerveződést lehetőleg minden év május 31-ig kell megkötöni.

Amennyiben van a gyakorlati képzés folytatására megfelelően nyilvántartott külső képzőhely, akkor a tanulók gyakorlati képzése a szakközépiskola 9. évfolyamának összefüggő gyakorlatától kezdődően kizárólag tanulószerveződés keretében szervezhető meg.

A tanulószerveződést a nyilvántartást vezető szerv (területileg illetékes gazdasági kamara) tartja nyilván. A tanulószerveződést, illetve a módosított szerződés valamennyi példányát a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulószerveződés megkötését, módosítását követő **öt munkanapon belül** megküldi a nyilvántartást vezető szervnek, azaz a területi kamarának. A jogszabályi feltételeknek megfelelő és az érintettek által (szervezet, tanuló, törvényes képviselő) aláírt tanulószerveződés, tanulószerveződés módosítása az **ellenjegyzéssel válik érvényessé**, és a tanulószerveződésben, a tanulószerveződés módosításában megjelölt naptól **hatályos**.

Az aláírt és ellenjegyzett tanulószerveződés 1-1 példányát megküldik a szervezetnek, a tanulóknak és az iskolának.

A gyakorlati képzést szervező szervezet a **tanulószerződés megszűnését** öt munkanapon belül bejelenti a nyilvántartást vezető szervnek és a tanuló jogviszonya szerinti szakképző iskolának.

Tanulószerződés kötése a szakgimnázium 11. és 12. évfolyamain is lehetővé vált.

Online tanulószerződés-kötés lehetősége. Az egyszerűbb és gyorsabb ügyintézés érdekében gyakorlati képzést kezdeményező szervezet számára lehetőség van tanulószerződés-tervezet online rögzítésére az MKIK által működtetett ISZIIR-ben (www.isziir.hu).

„12 fős szabály” (a régi Szkt. alapján)⁴ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerinti egyéni vállalkozó, valamint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikro- vagy kisvállalkozás – az ágazati képző központ kivételével – egyidejűleg legfeljebb 12 hatályos tanulószerződéssel rendelkezhet, kivéve, ha a nyilvántartást vezető szerv igazolást állított ki számára arról, hogy más gyakorlati képzést szervező szervezet nem tud gyakorlati képzőhelyet biztosítani. A hatályos tanulószerződések számába nem számít bele a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulóval kötött tanulószerződés. Ha a kifizető képzésekben részt vevő, 2020. május 31-ét megelőzően tanulói jogviszonyt létesített tanulók tanulószerződéssel rendelkeznek, vagy tanulószerződést kötnek a gyakorlati képzésük teljesítésére, akkor lehetőség van a fentiek alkalmazására.

A tanulószerződés módosítása, javítása

A tanulószerződést a tanuló (kiskorú tanuló esetében a szülő/gyám hozzájárulásával) és a szervezet csak közös megegyezéssel vagy egyezséggel, írásban módosíthatja. A tanulószerződés módosítását a gyakorlati képzést ellátó szervezet köteles a területileg illetékes kamarának beküldeni ellenjegyzésre.

A tanulószerződést **módosítani kell**, ha a szerződéses feltételekben a felek jogait vagy kötelezettségeit érintő **lényeges** változás történik (képzés várható befejezése, képzőhely-változás, pénzügyi juttatásban vagy annak egységes szempontrendszerében történő változás).

Nem kötelező módosítani a tanulószerződést,

- ha a tanulószerződés adataiban változás áll be, de **nem érint jogokat és kötelezettségeket** (telefonszám, fax, e-mail cím, lakcím, gyakorlati képzésért felelős adatainak változása);

⁴ Az Szkt. 125. § (3) bek. b) pontja alkalmazni rendeli a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 2019. december 31-én hatályos rendelkezéseit azon tanulók gyakorlati képzésben tanulószerződéssel való részvételével kapcsolatban, akik 2020. május 31-ét megelőzően létesítettek tanulói jogviszonyt.

- ha a **szervezet jogutódlással** szűnik meg.

A tanulószerveződést **javítani kell**, ha már a tanulószerveződés hatályba lépésekor valamely adat hibásan került feltüntetésre a tanulószerveződésben (elírás, helytelen információ, tévesen feltüntetett adat). Javítás esetén a tanulószerveződés minden példányát be kell kérni, javíttatni, a szervezőző feleknek aláírni.

A tanulószerveződés megszűnése

A tanulószerveződés megszűnik

- ha a tanuló a befejező szakképző évfolyamot sikeresen teljesíti, azaz szakmai vizsgát tehet, az első, második szakképesítés esetén a második komplex szakmai vizsga utolsó napján (függetlenül a vizsga eredményességétől),
- a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a Nkt-ben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait 30 napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,
- a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltiltó határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján,
- a tanuló halála napján.

Ha a tanuló **sikeres komplex szakmai vizsgát tett** vagy a **tanulói jogviszony** a régi Szkt-ben, illetve a köznevelési törvényben szabályozott eseteiben **szűnik meg**, a **szakképző iskola haladéktalanul értesíti** a tanulói jogviszony megszűnésének napjáról a tanuló gyakorlati képzését szervező szervezetet és a nyilvántartást vezető szervet.

Bármelyik fél **felmondással** akkor mondhatja fel a tanulószerveződést, ha más gyakorlati képzést szervezőnél a tanuló tanulószerveződéssel történő foglalkoztatása biztosított. A felmondást **írásban** kell közölni. A tanulószerveződés felmondását közölni kell a szakképző iskolával és a nyilvántartást vezető szervvel.

A tanuló a tanulószerveződést a nyilvántartást vezető szervvel történt egyeztetést követően, jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével **azonnali hatályú felmondással** felmondhatja. Az egyeztetésnek ki kell terjednie a tanuló által megjelölt jogszabálysértés körülményeinek tisztázására.

A tanulószerveződést **azonnali hatályú felmondással** bármelyik fél megszüntetheti

- ha a másik fél a tanulószerveződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi,
- vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a tanulószerveződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló komplex szakmai vizsgára történő felkészülése, vagy a gyakorlati képzés további biztosítása a tanuló részére.

- A gyakorlati képzést szervező szervezet azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a tanulószerveződést, ha a szakképző iskola a tanulót a képzési idő alatt másodszor utasította a szakképzési évfolyam megismétlésére.

A gyakorlati képzést szervező szervezet az azonnali hatályú felmondást **köteles indokolni**, az indoklásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. A felek az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak.

A tanulószerveződés megszüntetésének lehetősége fennállhat **igazolatlan hiányzások** esetében. A régi Szkt. nem határozza meg az igazolatlan hiányzás azon mértékét, amely esetén a felek az azonnali hatályú felmondás lehetőségével élhetnek, ugyanis a hiányzások mértéke, oka, a tanuló hozzáállása mindig csak egyedi esetben vizsgálható. Lehet a tanuló igazolatlan hiányzásának mértéke olyan, amely miatt a tanulói jogviszonya még nem szűnik meg, de a gyakorlati képzés eredményes folytatása lényegében lehetetlen. Önmagában az a körülmény, hogy a tanuló igazolatlanul mulaszt, nem alapozza meg a biztosított státusz megszüntetését, ez csak a tanulószerveződés megszűnésével valósul meg. A hiányzás miatti azonnali hatályú felmondást mindenképpen szükséges az igazolatlan hiányzásokról kiállított jegyzőkönyvvel vagy kétszeri alkalommal tértivevényes levélben történő értesítéssel alátámasztani. *[régi Szkt. 39-40. §]*

A gyakorlati képzést szervező szervezet **a tanulószerveződést nem mondhatja fel**

- a tanuló betegségének időtartama alatt, legfeljebb azonban a betegszabadság lejártát követő egy évig,
- üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a táppénzre való jogosultság teljes ideje alatt,
- a terhesség ideje alatt, továbbá a szülést követő hatodik hónap végéig.

A gyakorlati képzést szervező szervezetnek a tanulószerveződés megszűnéséről **értesíteni kell** a nyilvántartást vezető szervet és a szakképző iskolát. A gyakorlati képzést szervező szervezet a

tanulószerződés megszűnésekor a tanuló részére **igazolást köteles kiállítani** a gyakorlati képzésben eltöltött időről és a megszerzett gyakorlati ismeretekről.

Tanulószerződés szüneteltetése

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor a tanulói jogviszony szüneteltetését kérheti a tanuló (pl. külföldi tanulmányok, családi okok). Ebben az esetben a tanulószerződés is szünetel. Ezen időszak alatt a tanulószerződés alapján gyakorlati képzés nem folytatható. A tanulói jogviszony szünetelése egyben a tanulószerződés szüneteltetését is eredményezi. Ebben az esetben a tanulószerződésből fakadó kötelezettségek nem terhelik a gyakorlati képzést szervező gazdálkodót és a tanulót., ami egyben azt is jelenti, hogy a gyakorlati képzéssel összefüggésben a szakképzési hozzájárulás terhére kötelezettség csökkentő tétel nem érvényesíthető.

2.3.3. Az együttműködési megállapodás

Az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés esetében a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, és ebben a minőségében gyakorlati képzésért és a szakmai vizsgára történő felkészítésért is ő a felelős.

A tanuló gyakorlati képzése a szakképző iskola és a gyakorlati képzést folytató szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folytatható

- ha a gyakorlati képzésre előírt képzési idő kevesebb, mint a teljes képzési idő 40%-a,
- ha összefüggő szakmai gyakorlat megvalósítására kötik és a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola,
- ha a tanulók kiegészítő gyakorlati képzésre kötik a gyakorlati képzésre előírt képzési idő legfeljebb 40%-ában,
- ha a tanulók gyakorlati képzésére költségvetési szervnél kerül sor,
- vagy a tanuló gyakorlati képzésére tanulószerződés nem köthető.

Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területileg illetékes gazdasági kamara ellenjegyzésével válik érvényessé.

Az együttműködési megállapodás módosítása

Az együttműködő megállapodást a felek csak közös megegyezéssel módosíthatják.

Az együttműködési megállapodást **módosítani kell:**

- a tanulói létszám változása,
- együttműködő felek közötti további feladatok, kötelezettségek módosulása,
- a gyakorlati képzési költségek felek közötti viselésének, megosztásának és átadásának módjában történt változás esetén.

Az együttműködési megállapodást **nem kell módosítani**

- ha a tanuló képzése véget ért.

Az együttműködési megállapodás **megszűnéséről** a felek értesítik a területileg illetékes kamarát.

2.4. Tanulói juttatások

Pénzbeli juttatást kizárólag

- a gyakorlati képzést szervező szervezet a tanuló részére a **tanulószerződés alapján**, továbbá
- a gyakorlati képzést folytató szervezet a régi Szkt. 56. §-ban foglaltak szerint a gyakorlati képzésben **együttműködési megállapodás alapján és nappali rendszerű oktatásban** vagy **nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban** részt vevő tanuló részére a szorgalmi időszakon kívüli **összefüggő szakmai gyakorlat** idejére **köteles fizetni**.

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben megilletik a következő **egyéb juttatások:**

- **kedvezményes étkeztetés:** a tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri kedvezményes étkezést (meleg, kivételesen indokolt esetben hideg étel) vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani a helyileg szokásos módon,
- **útiköltség-térítés:** útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor,
- **tisztálkodási eszköz és munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha):** a tanuló számára az alapvető higiénés feltételek, tisztálkodási eszköz (szappan, kéztisztító krém), továbbá ugyanolyan munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital illeti meg, mint a

vele azonos munkahelyen, illetőleg azonos munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót, közalkalmazottat, köztisztviselőt,

- **térítésmentes juttatások:** átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezett gyakorlati képzés esetén, napi háromszori – térítési díj nélküli – étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót.

A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások **is adhatók**. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti.

A szakképző iskolai tanulóknak gyakorlati képzésük ideje alatt kötelezően biztosított vagy a gyakorlati képzést végző szervezet által saját döntése alapján biztosított nem pénzbeli juttatások adómentes juttatásnak minősülnek, ideértve az utazási költségtérítést is. (*Szja. I. melléklet. 4.37.*).

2.5. A gyakorlati képzéshez kapcsolódó bejelentési, jelentési kötelezettségek (NAV), benyújtási határidők, kötelezettségek, nyomtatványok

2.5.1. A tanuló bejelentése, kijelentése

Ha a gyakorlati képzőhely megkapta a jogosultságot a gyakorlati képzésre, akkor a tanulónak ettől a naptól kezdődően megköthető a tanuló szerződése. A gyakorlati képzés kezdeti dátuma nem lehet korábbi, mint a bevezető ellenőrzés dátuma. A tanuló szerződéses tanulónak a tanuló szerződésben megjelölt gyakorlati képzési időszak kezdetének napjától biztosított jogviszonyban kell lennie, amely nem feltétlenül azonos az első gyakorlatban eltöltött nappal. A tanulót a **20T1041** bejelentésre szolgáló nyomtatványon a **1130 biztosítási jogviszony kóddal** kell bejelenteni.

Fontos megjegyezni, hogy a **bejelentési kötelezettség** mellé **kijelentési kötelezettség** is társul. Azzal a nappal kell kijelenteni a tanulót, amelyik napon a tanuló szerződés megszűnik, a kijelentés teljesítésére 8 nap áll rendelkezésre.

Szünetel a biztosítási kötelezettség, amennyiben a tanuló szerződés szüneteltetésre kerül és ezzel kapcsolatosan – az előzőekben említett határnapiig - bejelentési kötelezettsége van a képzőhelynek. A tanuló szerződés szünetelésének megszűnését követően, a változást szintén jelezni kell.

2.5.2. A tanulószereződéses tanulók pénzbeli juttatásával kapcsolatos járulékok (2020-ban), havi jelentési kötelezettségek, benyújtási határidők, nyomtatványok

Az új szakképzési törvény, azaz 2019. évi LXXX 125.§ (3) bekezdés alapján

„A 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony és a tanulói jogviszonyból fakadó, vagy arra tekintettel jogszabály alapján a tanulót megillető, illetve terhelő jogok és köteleességek teljesítése tekintetében – a 2019/2020. tanévben az Nkt. az új Szkt. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán, illetve szakközépiskola előkészítő évfolyamán részt vevő tanuló kivételével – az Nkt., a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: régi Szkt.) és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény és más jogszabály az Szkt. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni”, (azaz 2019. december 31-én hatályos törvényt)

Tanulót terhelő járulékok 2020-ban		
Egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke	7% (4%+3%)	
– ebből egészségbiztosítási járulék	7%	
– ebből munkaerő-piaci járulék	–	
Nyugdíjjárulék mértéke	10%	
SZJA	–	
Munkáltatót terhelő járulékok		
	2020. 06. 30-ig	2020. 07. 01-től
Szocho mértéke	17,5%	17,5%
Szakképzési hozzájárulás	–	–

A tanuló pénzbeli juttatása után fizetendő szociális hozzájárulási adóalapot a szakképzési hozzájárulás alapjának megállapításánál nem kell figyelembe venni, azaz nem kell utána szakképzési hozzájárulást fizetni.

A tanuló pénzbeli juttatását az igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

A tanulószereződés alapján a jogszabály szerint kötelezően kifizetett pénzbeli juttatást személyi jövedelemadó nem terheli. A kötelező mértéknél magasabb összegű kifizetés esetében – azaz a különbözetre is – a régi szabályokat kell alkalmazni, amely személyi jövedelem adóköteles és személyi jövedelem adóbevallási kötelezettség áll fenn (NAV által készített Szja adóbevallás tervezetet célszerű átnézni).

A **2008** számú havi járulék bevallást havonta a **tárgyhót követő hó 12.** napjáig kell benyújtani.

2.5.3. Tanulószerződéssel járó adók, járulékok

A 2019. december 31-én hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Szociális hozzájárulási adó: A Szcho tv. 1.§ (2) bekezdés szerint adófizetési kötelezettség terheli a **tanulószerződés alapján ténylegesen kifizetett díjat**. A 18.§ (1) bekezdés e) pontja szerint adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony a gazdálkodó szervezet és a tanuló között tanulószerződés alapján fennálló jogviszony.

Személyi jövedelemadó: Az *Szja. tv. 1. sz. melléklet 4.11. pontja* alapján **adómentes juttatás** a szakképző iskolai tanulónak a **tanulószerződés alapján kötelezően kifizetett díjazás**.

A **régi Tbj.** 4. § k) 1. alpontja alapján a régi Szt. szerinti **tanulószerződés alapján ténylegesen kifizetett díj járulékalapot képező jövedelem**, továbbá a tanulószerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló biztosítottnak minősül az 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

A **régi Tbj.** 19.§ (1) és (3) bekezdése alapján a **biztosított által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10%**, egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 8,5%. Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4%, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3%, a munkaerő-piaci járulék 1,5% mértékű. Azonban a **régi Tbj.** 25/A. §-a szerint **nem fizeti meg** a 1,5% mértékű **munkaerő-piaci járulékot** az 5. § (1) bekezdésének b)–d), g)–i) pontjaiban és (2) bekezdésében meghatározott személy (ezek sorában a tanulószerződéses tanuló) – ide nem értve az iskolaszövetkezetnek nem minősülő szövetkezet tevékenységében munkaviszony keretében közreműködő szövetkezeti tagot.

2.5.4. Együttműködési megállapodás alapján járó pénzbeli juttatás és kötelezettség

Az együttműködési megállapodás alapján gyakorlati képzésen részt vevő tanuló a társadalombiztosítás rendszerében nem minősül biztosítottnak, ezért a foglalkoztatással (képzéssel) összefüggésben bejelentési kötelezettség nincs. Biztosítási jogviszony hiányában a tanulónak járulékfizetési kötelezettsége nem merül fel. Az összefüggő szakmai gyakorlat során a tanulónak **minden megkezdett hét után** legalább a mindenkori legkisebb minimálbér 19,5%-ának egynegyede jár pénzbeli juttatásként (2020-ban 161 000 Ft x 19,5% = 31 395 Ft / 4 = 7 849 Ft/hét), kivéve az esti és levelező oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatás esetén (*régi Szt.* 63.§; 65.§). Teljes heti juttatás jár a tanulónak akkor is, ha nem hétfőn kezdi meg a gyakorlatát, hanem a hét bármely napján (például pénteken).

A szakképzésben tanulószerződés nélkül részt vevő tanulónak a szorgalmi idő befejezését követő összefüggő szakmai gyakorlat időtartamára külön jogszabály szerint

kötelezően kifizetett díjazás adómentes **juttatás az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezései alapján az 1. Melléklet 4.11. pontja alapján.**

Ha a tanuló pénzbeli juttatása több, mint ami a régi Szkt-ban szabályozott, akkor a kötelezően előírt pénzbeli juttatás feletti összeg után 15% személyi jövedelemadó-előleg, a kifizetőnél 17,5% szocho fizetési kötelezettség merül fel 2020. 06. 30-ig, ezt követően a szocho 15,5%. **A tanulót adóbevallási kötelezettség terheli. A NAV által készített adóbevallás tervezetet célszerű átnézni.**

Ha tanuló a gyakorlati képzésről igazolatlanul marad távol, úgy a juttatásának összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell.

2.6. A gyakorlati képzés dokumentálása

A gyakorlati képzés folytatásával kapcsolatos egyik legfontosabb adminisztratív teendő a **foglalkozási napló** vezetése. A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni.

A foglalkozási napló tanügyi dokumentum, amelynek pontos vezetése kötelező. A foglalkoztatási napló bejegyzéseinek összhangban kell lennie egyéb tanügyi dokumentumokkal (iskolai napló, tanulói munkafüzet a gyakorlati foglalkozásokról). A foglalkozási naplót a tanuló tanulói jogviszonya szerinti szakképző iskola felkérése alapján betekintésre rendelkezésre kell bocsátani.

A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységeket

- tantárgyanként,
- az ezekre fordított időt,
- a tanuló értékelését és
- a tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzés során.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara gondozásában az OKJ-s szakképesítések évfolyamaira foglalkozási napló ajánlások találhatóak a www.isziir.hu weboldalon (Letölthető dokumentumok/Foglalkozási naplók menüpont).

A munkaidő-nyilvántartás vezetése a foglalkozási naplóhoz szorosan kapcsolódik. Pontos vezetése szükséges a tanulói hiányzások követéséhez, a gyakorlati képzés napjainak megállapításához.

A tanuló **rendszeres orvosi alkalmassági vizsgálatáról** a képzési idő alatt a gyakorlati képzés szervezőjének kell gondoskodnia. A vizsgálatot a gyakorlati képzés megkezdése előtt, illetve jogszabályban meghatározott rendszerességgel kötelező elvégezni.

A tanulót a gyakorlati képzést szervezőnek a gyakorlati képzési feladattal összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva **a munka-, baleset- és a tűzvédelmi naplóban**, írásban kell rögzíteni. *[régi Szkt. 35. § (2) bek.]*

A tanulókat a munkavállalókkal azonos módon el kell látni – a tevékenység jellegének megfelelően előírt – **egyéni védőeszközzel**, és szükség szerint **védőítallal** is.

Pénzügyi dokumentumok

A gyakorlati képzést szervező szervezet pénzbeli juttatást köteles fizetni a tanuló részére:

- tanulószereződés alapján, továbbá
- együttműködési megállapodás alapján nappali rendszerű oktatásban a szakképzési évfolyamon megszervezett összefüggő szakmai gyakorlat idejére.

A témáról részletesebben a 3.6. pontban.

A gyakorlati képzésen részt vevő tanuló részére a gyakorlati képzés szervezője – a tanuló által okozott, de a tanuló által meg nem térített károk fedezetére – **felelősségbiztosítást** köteles kötni *[régi Szkt. 70. § (3) bek.]*. A tanuló felelősségbiztosítása névre szóló, azt a gazdálkodó szervezet általános – minden dolgozóra kiterjedő - felelősségbiztosításával nem lehet együtt kezelni.

3. A KÉPZÉS KÖLTSÉGEINEK ELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEI

Időkeret: 4 óra

Cél

Ismerjék meg a szakképzési hozzájárulás teljesítés lehetőségeit gyakorlati képzés szervezésével. Ismerjék meg a gyakorlati képzéssel járó normatív hozzájárulást és ezeknek a helyes kiszámítását. Tudják alkalmazni a speciális esetek elszámolásait. Legyenek tisztában a szakképzési hozzájárulás elszámolásával. Ismerjék meg a tanulói juttatások átadásával, az elszámolással kapcsolatos adminisztratív teendőket.

Ismeretanyag

3.1. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek, szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, teljesítésének módja

A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek körét az Szht. 2.§-a határozza meg.

A belföldi székhelyű

- gazdasági társaság,
- szövetkezet, kivéve a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet és a közérdekű nyugdíjas szövetkezetet,
- állami vállalat, tröszt, trösztli vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat – kivéve a víziközmű-társulatot –, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat,
- ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és szabadalmi ügyvivő iroda,
- közjegyzői iroda,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- egyéni cég,
- a régi Szkt. 43.§ (2) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott egyéb szerv, szervezet (a továbbiakban: Szt. szerinti egyéb szervezet), ha az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bejelenti, hogy a szakképzési hozzájárulást együttműködési megállapodás, vagy tanulószerveződés keretében folytatott gyakorlati képzéssel teljesíti, a választás bejelentését követő hónap első napjától.
- belföldön vállalkozási tevékenységet folytató, külföldi székhelyű jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társas cég, személyi egyesülés, egyéb szervezet is, ha belföldön telephellyel, fiókteleppel rendelkezik.

A szakképzési hozzájárulás alapjának megállapítása és mértéke

Az Szht. 4.§ (1) bekezdése alapján a szakképzési hozzájárulás alapja a hozzájárulásra kötelezettet terhelő

a) a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti adókötelezettség alá eső, nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint figyelembe vett jövedelem, növelve a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj összegével;

b) a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerinti adókötelezettség alá eső önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál a személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései szerint figyelembe vett jövedelem;

c) a rendvédelmi egészségkárosodási járadék, a honvédelmi egészségkárosodási járadék;

d) az a)–b) pont hatálya alá tartozó juttatás hiányában a munkaszerződésben meghatározott alapbér vagy - ha a munkát munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban végzik - a szerződésben meghatározott díjazás; külföldi kiküldetés esetén e pont alkalmazásában alapbér: az adott munkakörben foglalkoztatott kiküldetését megelőző egy évben a munkavállaló teljesítményétől, ledolgozott munkaidejétől közvetlenül függő, a munkavállaló alapbérére vagy az alkalmazott bérformán alapuló, a munkaszerződés alapján ténylegesen számfejtett és kifizetett munkabér (a statisztikai elszámolások szerinti törzsbér) havi átlagos összege, ennek hiányában a tárgyhavi alapbér;

e) az egyéni vállalkozó és a társas vállalkozás esetében a szociális hozzájárulási adó alapja.

(1a) Nem keletkezik szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség azokban az esetekben, amikor a Szocho tv. szerint nem keletkezik adófizetési kötelezettség.

A tanuló szerződésben foglalt díjazás nem képezi a szakképzési hozzájárulás alapját.

A szakképzési hozzájárulás **mértéke** a szakképzési hozzájárulás alapjának **1,5%-a**.

A szakképzési hozzájárulás teljesítésének módja

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető:

- a) szakképzési hozzájárulás teljesítése gyakorlati képzés szervezésével
 - kizárólag iskolai rendszerű, **államilag támogatott** szakképző iskolai képzés esetén
 - együttműködési megállapodással
 - tanuló szerződéssel

- a felsőoktatásban az **államilag támogatott létszám** tekintetében
 - gyakorlatigényes alapképzési szak vagy
 - duális képzés keretében

szervezett szakmai gyakorlattal, ha a szakmai gyakorlatra külső képzőhelyen, a hallgatóval kötött hallgatói munkaszerződés alapján kerül sor.

- b) saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával (*Szht. 5.§ d) - e) pontjai, 6.§*)
- c) az állami adóhatóság /NAV/ által vezetett számlára történő befizetéssel

A szakképzési hozzájárulás kötelezettség teljesítése gyakorlati képzés szervezés esetén a szakképzési hozzájárulás bruttó kötelezettségét a gyakorlati képzési normatívával csökkenthető. Ez azt jelenti, ha a hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesíti, akkor a bruttó kötelezettségét a Szht-ban, illetve a 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint csökkentheti, amelynek eredményeképpen szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettsége nem merül fel, illetve esetenként visszaigénylő pozícióba is kerülhet.

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját a hozzájárulásra kötelezett maga választja meg.

3.2. A gyakorlati képzési normatíva kiszámítása, felhasználhatósága, határidők

A gyakorlati képzési normatíva számításához a 2020. évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott 480 000 forint/fő/év alapszámítást kell figyelembe venni.

A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő szakképzési hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettség mértékét az Szht-ban és a 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendeletben meghatározott módon számított alap- és kiegészítő csökkentő tétel figyelembevételével csökkentheti.

3.2.1. A gyakorlati képzési normatíva számítása szakképző iskolai képzés esetén

3.2.1.1. Együttműködési megállapodás

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképző iskolával kötött **együttműködési megállapodás** alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási

kötelezettségének, éves és havi bruttó kötelezettséget, kormányrendeletben meghatározott módon számított alapsökkentő tétel összegével csökkentheti.

Az együttműködési megállapodás szakképzési hozzájárulást csökkentő alapsökkentő tétele:

Szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzésben érintett tanuló esetében a gyakorlati képzési normatíva összegét egy napra meghatározva, az alapszámított összegének 130-cal történő elosztásával kell kiszámítani:

$$480\,000/130=3\,692,-\text{ Ft/tanuló/nap}$$

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél az alapszámított tétel havi összegét a tárgyév 1–11. hónapjára vonatkozóan tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Előleg fizetés esetén a csökkentő tétel tanulónként, havonta:

$$\text{gyakorlati képzési napok száma} \times 3\,692,-\text{ Ft/tanuló}$$

A tárgyévre vonatkozó alapszámított tétel éves összegét tanulónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

Éves csökkentő tétel esetén tanulónként:

$$\text{tárgyévi gyakorlati napok száma} \times 3\,692,-\text{ Ft/tanuló}$$

Ha a tanuló igazolatlanul marad távol, úgy a juttatásának összegét a mulasztott napok arányában csökkenteni kell. Azokra a napokra, amikor a tanuló a gyakorlati képzésen nem vesz részt a normatíva nem vehető igénybe. Az igazolatlan mulasztást pótolnia kell, melyre a tanulónak pénzbeli juttatás nem jár, de a napi normatíva lehívható. A munkaidő nyilvántartás vezetése a ténylegesen teljesített gyakorlati képzési napok megállapításához és az érvényesített normatíva jogszerűségének ellenőrzéséhez szükséges.

3.2.1.2. Tanulószerződés

A szakképzési hozzájárulást az Szht. 5.§ ab) pontja szerinti gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét csökkentheti az **alapszámított tétellel** és további **kiegészítő csökkentő tételekkel** az Szht. 8.§ alapján.

Alapcsökkentő tétel

Tanulónként az alapcsökkentő tétel éves összegét – ha a tanulószerveződés hatálya a tárgyév teljes időtartamára fennáll – a központi költségvetésről szóló törvény alapján 480.000 forint/fő/év **alapnormatíva** és a 280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet 5. §-ban megnevezett **szakképesítéshez tartozó szakképesítésenkénti súlysorzó szorzata** alapján kell meghatározni.

Az alapcsökkentő tétel éves összege az alapnormatíva és

- nappali rendszerű iskolai oktatás és a nappali oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a 2. vagy 3. mellékletben meghatározott szakképesítésenkénti súlysorzó szorzata **100%-a**
- esti oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a 2. vagy 3. mellékletben meghatározott szakképesítésenkénti súlysorzó szorzatának **60%-a**
- levelező oktatás munkarendje szerint folyó felnőttoktatás esetében a 2. vagy 3. mellékletben meghatározott szakképesítésenkénti súlysorzó szorzatának **20%-a**.
- nappali rendszerű, a tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon tanulószerveződés alapján folyó szakgimnáziumi oktatás esetében a 2. vagy 3. mellékletben meghatározott szakképesítésenkénti súlysorzó szorzatának **50%-a**.

Ha a **tanulószerveződés megkötésére hónap közben** kerül sor, az alapcsökkentő tétel meghatározott összege azon hónap vonatkozásában számolható el a tanuló után először, amelyben a hozzájárulásra kötelezett legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (havi alapcsökkentő tétel). A gyakorlati képzés munkaidő nyilvántartással igazolt.

Abban az esetben, ha a **tanulószerveződés hónap közben szűnik meg**, az adott hónapra vonatkozóan az alapcsökkentő tétel számított összegét az adott hónapból a tanulószerveződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni /naptári napi alapcsökkentő tétel/.

Ha a tanuló a **befejező szakképzési évfolyamon** az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti, a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulószerveződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult. A gyakorlati képzést szervezőnek megszűnik a képzési kötelezettsége, tanulói juttatást nem kell fizetnie, a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével. (járulék bevallást nullásan be kell küldeni). A további részleteket lásd a 3.3 pontban.

Kiegészítő csökkentő tételek

Beruházási kiegészítő csökkentő tételt minden gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezett érvényesítheti az aktiválás évében, ha kimondottan a gyakorlati képzéshez

szükséges beruházást hajt végre [Szht. 8. § (1a) és a)]. Mértéke évente a tanulószereződéses tanulók éves átlag létszáma (havi tanulószereződéses tanulók létszámának számtani átlaga alapján kell számolni) és az alapnormatíva szorzata.

Hozzájárulásra kötelezett	Alapnormatíva	Forint/tanuló/év
1-10 főt foglalkoztató	38 %	182 400
11-50 főt foglalkoztató	18 %	86 400
50 főnél többet foglalkoztató	9 %	43 200

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel összege nem haladhatja meg a beruházás összköltségének a mértékét, és évente legfeljebb 15 millió forint összegben vehető figyelembe.

Szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott azon eszköz vásárolható, mely a gyakorlati képzést szolgálja és egy éven túl szolgáló eszköz. Bekerülési értéken kell aktiválni.

A tanulói éves átlagléttség számítása:

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel számításánál a tanulók éves létszámának az átlagát – az Szht-ban foglaltak figyelembevételével – a tanulók havi létszámának számtani átlaga alapján kell meghatározni a következőképpen:

- ha a tanuló tanulószereződése a hónap teljes időtartamában fennáll, akkor az adott tanuló egy főként vehető figyelembe,
- ha a tanulószereződés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (munkaidő nyilvántartás vezetésével igazolta),
- ha a tanulószereződés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanulószereződés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A havi tanulószereződéses tanulólétszámok számtani átlaga alapján kell számolni a tanulók éves létszámának az átlagát.

A beruházási kiegészítő csökkentő tétel csak az **elszámoló (éves) bevallásban** érvényesíthető a 2008A-01-02 lap 39. sorában.

Oktatói kiegészítő csökkentő tétel a gyakorlati képzést végző oktatók bérköltségének fedezetéhez nyújt normatív alapú hozzájárulást a Szht-ben meghatározott kis- és középvállalkozások számára (A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-a szerinti mikro-, kis- és középvállalkozás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, stb).

Mértéke:

Évente tanulónként az alapnormatíva 21%-a

$$480\,000 \text{ Ft} * 21\% = 100\,800 \text{ Ft/év}$$

$$\text{Havonta } 100\,800 \text{ Ft}/12 \text{ hó} = 8\,400 \text{ Ft/tanuló/hó}$$

Oktatói kiegészítő csökkentő tétel mértékének megállapítása a tanulószervezési létszám alapján történik:

- ha a tanulószervezés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (munkaidő nyilvántartás vezetésével igazolta),
- ha a tanulószervezés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanulószervezés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A normatív hozzájárulást 1-11. hónapig havonta a 2008A-01-02 (36. sorban) **előleg bevallásban** lehet igénybe venni, majd a december hónapot az éves bevallásban lehet érvényesíteni.

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel, ha a hozzájárulásra kötelezett a gyakorlati képzést kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyben végzi, a 9. évfolyamon tanműhelyben oktatott tanulószervezési tanulók tekintetében.

tanulószervezési tanulólétszám* alapnormatíva 25 %-a

$$(120\,000 \text{ Ft}/9. \text{ évf. tanuló/év}; 10\,000 \text{ Ft/tanuló/hó})$$

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel mértékének megállapítása a tanulószervezési létszám alapján történik:

- ha a tanulószervezés megkötésére hónap közben került sor, akkor a tanuló abban a hónapban vehető figyelembe a létszámban először, amelyben a tanuló legalább egy nap gyakorlati képzést teljesített (munkaidő nyilvántartás vezetése),
- ha a tanulószervezés hónap közben szűnik meg, az adott hónapra vonatkozóan az adott hónapból a tanulószervezés megszűnésének napjáig eltelt napok és az adott hónap naptári napjai számának arányában kell meghatározni a figyelembe vehető havi tanulólétszámot.

A normatív hozzájárulást 1-11. hónapig havonta a 2008A-01-02 (38. sorban) **előleg bevallásban** lehet igénybe venni, majd a december hónapot az éves bevallásban lehet érvényesíteni.

A **kiegészítő csökkentő tételek** esetén az **esti, levelező oktatás munkarendje** szerint folyó **felnyitókutatásra** vonatkozóan **nem kell arányosítani** a normatíva hozzájárulást. A kiegészítő csökkentő tételek vonatkozásában a 280/2011.(XII.20.) kormányrendeletben meghatározott módon csökkenhetnek a bruttó kötelezettségüket az arra jogosult gazdálkodó szervezetek.

3.2.2. A gyakorlati képzései normatíva számítása hallgatói munkaszerződés esetén

A felsőoktatási intézmény és a külső szakmai gyakorlóhely együttműködési megállapodást köthet a felsőoktatási intézmény hallgatóinak szakmai gyakorlata biztosítására, valamint együttműködési megállapodást köt a gyakorlatigényes alapképzési szak esetén.

A szakmai gyakorlatra kötelezett hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44. § (1) bekezdés a) pontja szerint a szakmai gyakorlóhellyel kötött hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát.

Az a hozzájárulásra kötelezett, aki a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti gyakorlatigényes alapképzési szak, vagy duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés szervezésével tesz eleget hozzájárulási kötelezettségének, éves és havi bruttó kötelezettségét a 280/2011. (XII. 20.) Kormányrendeletben meghatározott módon számított alapsökkentő tétel összegével csökkentheti.

A hallgatói munkaszerződés alapsökkentő tétele

A gyakorlatigényes alapképzési szak és a duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés esetén:

A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóra vonatkozóan a gyakorlati képzési normatíva napi összegét az alpnormatíva összegének

- gyakorlatigényes alapképzési szak esetén 100-zal,
 $480\,000/100 = 4\,800$ Ft/hallgató/nap
- duális képzés esetén
 - szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területen 75-tel,
 $480\,000/75 = 6\,400$ Ft/hallgató/nap
 - a műszaki, informatika, agrár- és természettudomány képzési területen 56-tal
 $480\,000/56 = 8\,571$ Ft/hallgató/nap

történő elosztásával kell kiszámítani.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél a tárgyév 1–11. hónapjára vonatkozóan az alapsökkentő tétel havi összegét hallgatóként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyhónapban teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi. A tárgyévre vonatkozó alapsökkentő tétel éves összegét hallgatóként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

A hallgatói munkaszerződés gyakorlati képzési költségeinek finanszírozása 2021. január 1-től változik. A szakképzési hozzájárulás elszámolásával kapcsolatos rendelkezéseket az új szakképzési törvény szabályozza.

Egyéb tudnivalók

Társadalombiztosítás:

A régi Tbj. 11. § (2) bekezdése b) pontja alapján a biztosítási kötelezettség nem terjed ki a következő jogviszonyokra:

- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra, ezért a hallgatónak járulékfizetési kötelezettsége nincs.

Az új Tbj. 17. § (2) bekezdése b) pontja alapján a biztosítás nem terjed ki a következő jogviszonyokra:

- az Nftv. 44. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra.

Szociális hozzájárulási adó: a Szocho tv. 5. § (1) bekezdése *e)* pont *eb)* alpontja szerint: nem keletkezik az 1. § (1)–(3) bekezdése szerint adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében – a kifizetőnek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 44. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel.

Személyi jövedelemadó: az Szja. tv. 1. sz. melléklet 4.12.1. *b)* pontja alapján adómentes juttatás a nappali tagozaton a gyakorlati képzés idejére, duális képzés esetén az elméleti és a gyakorlati képzés idejére kifizetett juttatás, díjazás értékéből havonta a hónap első napján érvényes havi minimálbért meg nem haladó része.

3.2.3. Saját munkavállalók képzése költségének elszámolásával

A szakképzési hozzájárulás teljesíthető a hozzájárulásra kötelezett saját munkavállalói számára az **Fktv**-ben meghatározott felnőttképzési szerződés és az **Mt.** szerinti tanulmányi szerződés vagy a tanulmányok folytatására történő munkáltatói kötelezés alapján megszervezett szakmai vagy nyelvi, valamint egyes – a közúti közlekedéssel összefüggő – hatósági képzéseknek a saját munkavállalók képzésére vonatkozó költségek elszámolásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott költségeivel.

Saját munkavállaló képzése esetén a bruttó kötelezettség csökkenthető a tanuló szerződés alapján folytatott gyakorlati képzésre számított alapsökkentő tétel, de legfeljebb a bruttó kötelezettség 16,5%-a mértékéig.

További feltétel, hogy a hozzájárulásra kötelezett az év 1-6. és 9-12. hónapjában legalább - a kis- és középvállalkozásokról, fejlődés támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV: törvény 4.§ (2)-(6) bekezdése szerinti partner- vagy kapcsolódó vállalkozás esetében együttesen - 30 fő tanuló szerződéses tanuló gyakorlati képzésével teljesíti részben a hozzájárulási kötelezettségét, és az elszámolt képzésről a jogszabályban előírt adatszolgáltatást az állami szakképzési és felnőttképzési szervhez a tárgyévét követő év január 12. napjáig teljesítette. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

3.3. Speciális esetekben alkalmazandó elszámolási lehetőségek

Betegszabadság: a tanuló szerződés alapján gyakorlati képzésben részt vevő tanulónak a betegség idejére a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján **10 nap** betegszabadság jár, melynek idejére a pénzbeli juttatás 70%-át kell számolni. A betegszabadságot csak a gyakorlati képzési napokra kell figyelembe venni, az iskolai elméleti oktatás ideje nem számít bele. A normatíva 100 % mértékben lehívható a gyakorlati képzők számára.

Táppénz: a tanuló a betegszabadságot meghaladó betegsége idejére a társadalombiztosítási jogszabályok szerint táppénzre jogosult. Normatíva lehívható. A táppénz ugyanúgy működik, mint egy alkalmazottnál, ami azt jelenti, hogy a tanulótól is le kell adnia a táppénzes papírt, amely alapján táppénzre vehető, illetve tovább jelenthető elektronikusan a Magyar Államkincstárnak a foglalkoztatói igazolás csatolmányaként.

Üzemi baleset és foglalkozási betegség esetén a gyakorlati képzésen tanuló szerződés alapján részt vevő tanuló részére a társadalombiztosítási szabályok szerinti ellátás jár. Normatíva lehívható.

Szülési szabadság: a tanulósz szerződés alapján a terhes és a szülő tanulót a munka törvénykönyvéről szóló törvény alapján szülési szabadság illeti meg. A tanulónak a képzőhely részéről nem jár pénzbeli juttatás, mert csecsemő gondozási díjra (CSED) jogosult. A képzőt gyakorlati képzési normatíva érvényesítése nem illeti meg. A tanulósz szerződés által biztosított jogviszonya szünetel, de ez nem vonja maga után a tanulói jogviszony szünetelését.

Pihenőidő (szorgalmi időszakot követő időszak): a tanulót a pénzbeli juttatás a tanulósz szerződés alapján a tanév szorgalmi időszakot követő időtartamára, július és augusztus hónapra is megilleti. A gyakorlati képzési normatíva erre az időszakra is érvényesíthető.

Tömbösített képzés esetén a tanulónak havonta pénzbeli juttatás jár, mely magával vonja a járulékos költségeket. A gyakorlati képzést szervező a gyakorlati képzési normatívával csökkentheti a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét.

Végzős tanuló esetében a szorgalmi időszak végétől az első komplex szakmai vizsgáig a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, azonban ebben az időszakban a gyakorlati képzést szervező pénzbeli juttatást köteles fizetni. A tanulósz szerződés a komplex szakmai vizsga utolsó napjával szűnik meg. A tanulósz szerződés megszűnéséig gazdálkodó szervezet csökkentheti a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét a gyakorlati képzési normatíva összegével.

Befejező évfolyamon a tanulmányi követelményeket nem teljesítő tanuló a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a tanulósz szerződés alapján tanulói juttatásra nem jogosult. A javítóvizsga sikeres letételét követően jelentkezhet szakmai vizsgára. Ebben az esetben a tanulói jogviszonya – és egyben tanulósz szerződése is – az őszi vizsgaidőszak utolsó napján szűnik meg. Tekintettel arra, hogy ebben az időszakban a tanuló gyakorlati képzésre nem kötelezhető, így a gazdálkodó szervezet szakképzési hozzájárulási kötelezettségét nem tudja gyakorlati képzés szervezésével teljesíteni. A tanuló számára a juttatást nem kell fizetni, a gyakorlati képző a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nem csökkenthető a normatíva összegével.

3.4. Szakképzési hozzájárulás elszámolása, visszatérítése

Az a hozzájárulásra kötelezett – egyéb szerv, szervezet kivételével – aki a **bruttó kötelezettségét** részben vagy egészben a **tanulósz szerződéses tanulók, vagy felsőoktatási duális képzés keretében**, hallgatóval kötött **hallgatói munkaszerződés** alapján megszervezett gyakorlati képzéssel teljesíti, és az alap- és kiegészítő csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettsége mértékét,

- **kis- és középvállalkozásnak** minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a **bruttó kötelezettség mértékét meghaladó teljes összeget,**
- **nem kis- és középvállalkozásnak** minősülő hozzájárulásra kötelezett esetén a bruttó kötelezettség mértékét **meghaladó összeget, de legfeljebb a** tanuló szerződés és a felsőoktatási duális képzés alapján számolt **alapsökkentő** tételt

az állami adóhatóságtól **visszaigényelheti.**

A törvény szövegében megfogalmazott „részben vagy egészben” kitétel azt az esetet is magában foglalja, amikor a hozzájárulásra kötelezett tanuló szerződés és együttműködési megállapodás keretében együttesen végez gyakorlati képzést.

Abban az esetben, ha a fenn meghatározott gyakorlati képzőnél - egyéb szervezet kivételével - (szakképzési hozzájárulásra kötelezettnél) **csak együttműködési megállapodással, és/vagy gyakorlatigényes alapképzési szakon folyó képzés keretében** van gyakorlaton tanuló, hallgató úgy a havi, éves bruttó kötelezettséget **nulláig** lehet csökkenteni.

Együttműködési megállapodásra történő elszámolására már csak a 2020 adóévre van lehetőség.

A 2021. adóévre vonatkozó elszámolás a 4.7. pontban olvasható.

Teljesítési megbízotti elszámolása I-II.

I. Abban az esetben, ha a hozzájárulásra kötelezett csak részben rendelkezik gyakorlati képzéshez szükséges feltételekkel, átirányíthatja a tanuló szerződéses tanuló ját, és megállapodást köthet egy másik gyakorlati képzésre jogosult szervezettel vagy szakképző intézménnyel, mint teljesítési megbízottal a gyakorlati képzés teljesítésére. Az **átirányítás időtartama** a tanuló szerződésben meghatározott gyakorlati képzési idő legfeljebb **50%-a** lehet, azzal, hogy a **teljesítési megbízott** a gyakorlati képzéssel kapcsolatosan költségei fedezetére díjat jogosult felszámítani a hozzájárulásra kötelezettrel szemben. A teljesítési megbízott az általa végzett gyakorlati képzésre vonatkozóan nem érvényesítheti az alap- és kiegészítő csökkentő tételt.

II. Tanuló szerződés alapján folyó gyakorlati képzésben a befejező évfolyamos tanuló esetében a teljes gyakorlati képzési idő 5%-át kitevő időtartamban – a tanuló vagy gyakorlati képzést folytató szervezet kezdeményezésére – a gyakorlati képzés a szakképző intézményben valósul meg. Az 5%-os átirányítás idejére a gyakorlati képzést szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezettnek a szakképző intézménnyel teljesítési megbízottként megállapodást kell kötnie. Ezen teljesítési megbízottat a gyakorlati képzési normatíva alapján számított összeg –

hozzájárulásra kötelezett által a tanulónak ezen időszakra is fizetett juttatással és annak járulékaival csökkentett – arányos része illeti meg.

Előleg fizetés és az éves elszámolás határideje

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az év 1-11 hónapjára vonatkozóan havonta előleg bevallást (2008) nyújt be elektronikus úton NAV felé havonta a tárgyhot követő hó 12. napjáig, valamint fizeti meg a kötelezettségét, illetve gyakorolja visszaigénylési jogosultságát.

Fontos! Az előleg bevallásban beruházási kiegészítő csökkentő tétel nem érvényesíthető, az csak az elszámoló bevallásban számolható el.

A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét a **tárgyévet követő év január 12. napjáig** kell befizetni vagy a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

Számlaszám: NAV Szakképzési hozzájárulás beszedési számla 10032000-06056061 adónem kód: 182

A szakképzési hozzájárulás éves elszámolásáról szóló bevallást a tárgyévet követő év január 12-éig kell megtenni, eddig a napig kell teljesíteni a fizetési kötelezettséget és ekkor nyílik meg a visszaigénylés lehetősége is.

A bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségnek az Szht. által nem szabályozott kérdéseiben és a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. tv. (a továbbiakban: Art.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Visszaigénylés vagy átvezetés más adónemre a 2017-es „Átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” nyomtatványon lehetséges. Visszaigénylés, kiutalás legkorábban a bevallás esedékességének napjától lehetséges (előlegnél, elszámolási különbözetnél is)

Nulla értékű bevallás is szükséges, megoldás lehet a bevallást helyettesítő nyilatkozat (NY).

Nem nyújtható be a nyilatkozat:

- **havi adó- és járulékbevallás ('08-as) helyett**, ha az adott bevallási időszakban adókötelezettség ugyan nem keletkezett, a **jogszabály mégis adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő** (például a biztosítási időre vonatkozóan). Ilyen eset lehet például, ha az adózónak egy foglalkoztatottja van, aki a bevallási időszakban táppénzen van. A táppénz időtartama alatt nem kell járulékot fizetni, de a magánszemélyre vonatkozó biztosítási időt, valamint a munkabérrel ellátatlanság idejét, kódját fel kell tüntetni a '08-as bevallásban.

- **a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek esetén, ha van szakképzési hozzájárulás előleget tartalmazó '08-as bevallás, akkor '08-as bevallás helyett csak január–november időszakra nyújtható be előre mutató jelleggel a nyilatkozat. Ebben az esetben decemberre a szakképzési hozzájárulás elszámolását tartalmazó '08-as bevallást kell benyújtani.**

A kettős könyvvitelt vezető, **egészségügyi szolgáltató** vagy a **közhasznú nonprofit** társaság a fizetendő szakképzési hozzájárulás alapjának a meghatározásához szükséges, az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig az árbevétele összetételének alakulásában bekövetkezett – az éves bevallásában figyelembe nem vett – változása esetén a szakképzési hozzájárulás különbözetét az üzleti évet követő év ötödik hónap utolsó napjáig a társasági adóról készítendő bevallásában vallja be, fizeti meg vagy igényli vissza.

Az átalányadózó hozzájárulásra kötelezetteknek nincs az Szht. szerinti elszámolási és bevallási kötelezettsége, fizetési kötelezettségét az átalányadó megfizetésével teljesíti, **nem illeti meg a visszatérítés** az általa szervezett gyakorlati képzéssel összefüggésben.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény [Katr.] 21. § (2) bekezdés c) pontja kimondja, hogy a **KIVA** alanya mentesül a szakképzési hozzájárulás bevallása és megfizetése alól. A Katv. szerinti kisvállalati adóalanyok esetében tekintettel arra, hogy szakképzési hozzájárulási kötelezettség nincs, a kötelezettség gyakorlati képzéssel történő teljesítése sem értelmezhető. Következésképpen, amennyiben az érintett adóalanyi kör kisvállalati adóalanyként mégis folytat gyakorlati képzést együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján, akkor **nem tarthat igényt** a szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésével összefüggő **normatív csökkentő tételre**, illetve a csökkentő tétel, vagy annak egy része **visszaigénylésére**, hiszen a nem létező kötelezettséggel szemben kisvállalati adóalanyként nem keletkezhet az említett csökkentő tétel alkalmazására, vagy visszaigénylésre vonatkozó jogosultság sem.

A **KATA** alanyai a tételes adó megfizetésével nem mentesülnek a kisadózónak nem minősülő személyek részére juttatott jövedelmek után teljesítendő szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése alól. A KATA adóalanyok tehát a szakképzési hozzájárulással szemben elszámolási és visszaigénylési lehetősége van.

3.5. Egyéb szervek, szervezetekre vonatkozó szabályozás

Tanulószerveződést az a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet vagy – a Szt. 43.§ (2) bekezdésben meghatározott – egyéb olyan szerv, szervezet (a továbbiakban együtt: gyakorlati képzést szervező szervezet) köthet, amely a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartásában (bevezető ellenőrzés megléte) szerepel.

Az Szt. szerinti egyéb szervezetek csak akkor válnak a szakképzési hozzájárulás alanyává, ha bejelentik az állami adóhatóságnak, hogy szakképző iskolai tanulók tanulószerveződésen, együttműködési megállapodáson alapuló gyakorlati képzését folytatják.

Az **egyéb szervezetek** (pl.: kórház) tekintetében a szakképzési hozzájárulási törvény folyamatosan lehetőséget biztosít a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek körébe történő **bejelentés megtételéhez**. Az egyéb szervezetek a bejelentést az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványán teheti meg.

Bejelentkezési nyomtatványok:

- 20T201 egyházi jogi személy
- 20T201CSZ alapítvány, egyesület vagy ezek fenntartása alatt működő intézmények részére
- 20T201TSZ költségvetési intézmények (pl.: kórház) részére

A gyakorlati képzési **normatíva igénybevétele** a bejelentés teljesítését követő hónap első napjától lehetséges. Ettől a naptól van lehetősége az egyéb szervezetnek az általa tanulószerveződés és/vagy együttműködési megállapodás keretében folytatott gyakorlati képzési normatíva visszaigénylésére.

Az egyéb szervezetek a Szt-ben **meghatározott ágazatokban együttműködési megállapodás** során is érvényesíthetik a gyakorlati képzési normatívát.

Fő szabály szerint az egyéb szervezetek a Szt-ben meghatározott ágazatokban [Szkt. 43.§ (2) bek.] tanulószerveződéses tanulók gyakorlati képzésével összefüggésben az **alapsökkentő és a beruházási kiegészítő csökkentő tételt érvényesíthetik**.

Kivételt képeznek Szht. 8.§ (1b) bekezdés szerint azok a régi Szkt. szerinti egyéb szervezetek, amelyek az agrárpolitikáért, felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, az élelmiszeriparért felelős miniszter, a halgazdálkodásért felelős miniszter, a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekre történő felkészítés keretében végzett gyakorlati képzés szervezésével teljesítik a hozzájárulási kötelezettségüket. Az említett egyéb szervezetek az alapszabály 100%-ával csökkenthetik bruttó kötelezettségüket.

Az egyéb szervezetek, szervezetek bruttó **szakképzési hozzájárulási kötelezettsége nulla**, így az előzők szerint megállapított csökkentő tételek egyben a **visszaigényelhető összeget jelentik**.

Járványügyi helyzet rendkívüli rendelkezései

2020. március 16-tól a járványügyi helyzetre tekintettel bevezetésre került a digitális munkarend.

JEF/29359/2020-ITM Egyedi Miniszteri Határozat 6. pontja alapján a duális képzés keretében a gyakorlati képzőhely, a területileg illetékes gazdasági kamara, a szakképző intézmény vagy tanuló – kiskorú tanuló esetén a törvényes képviselő – úgy ítélte meg, hogy a tanuló szerződéses tanuló gyakorlati oktatása a képzőhelyen biztonságosan nem volt megoldható, a szakképző intézmény és a gyakorlati képzőhely közösen döntött a gyakorlati oktatás **halasztásáról, vagy digitális munkarendben** történő megszervezéséről.

A gyakorlat pandémiás időszakban történő megvalósításának különböző lehetőségeihez kapcsolódó tanulói juttatások biztosítása és a normatíva elszámolhatósága⁵:

a) Amennyiben az iskola és a gyakorlati képző közösen **a gyakorlat elhalasztásáról** dönt, és a tanuló gazdálkodó szervezetnél folytatott felfüggesztett gyakorlati képzése a tárgyévben pótolható a gazdálkodó szervezetnél, a szakképzési hozzájárulási kötelezettséget csökkentő tételek a tényleges gyakorlati képzés időre vonatkozóan érvényesíthetők.

A gazdálkodó szervezet esetében biztosított alap- és kiegészítő kötelezettség csökkentő tételek és a visszaigénylés vonatkozásában javasoljuk, hogy a tanuló gyakorlati képzésének felfüggesztése estében az ezen időszakra eső kötelezettség csökkentő tételeket, illetve visszaigénylési összeget a duális képző az éves bevallás keretén belül érvényesítse tekintettel arra, hogy a felfüggesztés időszakában tényleges gyakorlati képzést nem folytatott. Konkrétan: azon hónap(ok)ban, amikor (kellett volna, de) nem folytatott gyakorlati képzést, e hónapra vonatkozóan ne számoljon el csökkentő tételt. Azon hónap(ok)ban, amikor a gyakorlati képzés pótlása történik, e hónapra vonatkozóan csak a havi csökkentő tétel összegét számolja el, majd az éves bevallásában az addig havonta érvényesített csökkentő tételek összegéhez hozzáadja azon időszak havi csökkentő tételeit, amennyi gyakorlati képzési idő pótlásra került. A havi gyakorlati képzési idő kötelezettségéhez képest tört idejű gyakorlati képzés esetén a havi csökkentő tétel arányosan érvényesíthető.

Kiemelendő ennek vonatkozásában, hogy amennyiben a gazdálkodó szervezet a gyakorlati képzés felfüggesztésének időszakára vonatkozóan havi előleg elszámolása keretében mégis érvényesíti (elszámolja) a kötelezettség csökkentő tételeket, és a gyakorlati képzést nem tudja pótolni, az éves bevallása során ezen időszakra vonatkozóan a törvény alapján visszafizetési kötelezettség fogja terhelni.

b) Duális képzőnél a digitális munkarendben történő szakmai gyakorlat megvalósítása során a tanuló szerződéssel rendelkező tanulónak jár a pénzügyi juttatás és a gyakorlati képzőnek a normatíva.

⁵ Ebben a bekezdésben megfogalmazottak az ITM 2020.március 23.-án kelt szakmai véleményét tükrözi.

c) Duális képzőnél hagyományos módon történő gyakorlati képzés tanuló szerződés keretében a járványügyi előírások betartásával valósulhatott meg. Ebben a helyzetben ugyanúgy jár tanulónak a pénzbeli juttatás és a gyakorlati képzőnek is a normatíva.

3.6. Tanulói juttatások dokumentálása

Tanuló szerződés esetén:

- A biztosított jogviszony nyilvántartásba történő bejelentést igazoló nyomtatvány 20T1041 (jogcím kód 1130),
- 2008 havi járulék bevallás,
- a területileg illetékes gazdasági kamara által ellenjegyzett tanuló szerződés egy eredeti példánya eredeti aláírással,
- munkaidő nyilvántartás vezetése (jelenlétiív, vagy beléptető rendszeren alapuló munkaidő nyilvántartás),
- tanuló által aláírással igazolt vagy elektronikusan megküldött bérszámfejtő lap vagy bérjegyzék, vagy tájékoztató levél vagy számfejtő lap arról, hogy átvette a tájékoztatást a havi pénzbeli juttatásáról,
- A tanuló pénzbeli juttatását banki átutalással vagy fizetési számlára történő befizetéssel lehet teljesíteni, melynek kifizetést igazoló dokumentuma a bankszámlakivonat vagy befizetési bizonylat,
- Betegszabadság és táppénz esetén papíralapú igazolásához táppénzes papír.

Együttműködési megállapodás esetén:

- együttműködési megállapodás eredeti aláírással,
- pénzbeli juttatásról bérszámfejtő lap stb.,
- készpénz kifizetésről aláírt bérszámfejtő lap (kiadási pénztár bizonylat),
- banki átutalás esetén bankszámlakivonat.

A 2.4. pontban megemlített **egyéb juttatások a tanuló nevét is tartalmazó** számla, vagy az átadást-átvételt igazoló elismervény alapján dokumentálható.

A foglalkozási napló a **tanuló szerződés és együttműködési megállapodás** esetén is gyakorlati képzésről **kötelezően vezetendő dokumentum**, amelyhez szorosan kapcsolódik a munkaidő nyilvántartás vezetése a tanuló gyakorlati képzési napjainak megállapításához.

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben megillető juttatások adminisztrálása

- **kedvezményes étkeztetés:** átadását aláírással dokumentálni kell. Utalvány esetén átvételi elismervényt kell aláíratni a tanulóval, vagy ha a bérszámfejtő lapján fel van tüntetve.
A vendéglátó egységben akár önköltségi áron is részesülhet kedvezményes étkeztetésben, amelyről nyilvántartást kell vezetni (áfa-t meg kell fizetni).
- **útiköltség-térítés:** Amennyiben a jogszabály előírja, az útiköltségről a tanulónak számlát kell kérnie és ennek alapján a gyakorlati képző megtéríti a költséget.
- **tisztálkodási eszköz:** számla (szappan, kéztisztító krém)
- **munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha):** munkaruha nyilvántartást kell vezetni és az átvételi elismervényen a tanuló aláírásával igazolja az átvételt.
- **kötelező juttatások:** amennyiben a gyakorlati képzést szervező átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezi meg a gyakorlati képzést, napi háromszori - térítési díj nélküli - étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót. A képző nevére szóló számlán a tanuló nevét fel kell tüntetni.

A tanuló részére a gyakorlati képzést szervező szervezetnél a tanuló által választott szakképesítéssel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások **is adhatók**. A gyakorlati képzést szervező szervezet a tanulót a gyakorlati képzés során elért eredménye, teljesítménye alapján jutalomban, prémiumban, egyéb más juttatásban vagy szociális támogatásban részesítheti. Adminisztrálása: bérlap, átadás-átvételt igazoló elismervény aláírással igazolva.

3.7. A képzés költségeinek, illetve a normatíva elszámolásának adminisztrációs feladatai

A gyakorlati képzést szervező szakképzési hozzájárulásra kötelezett a képzés költségei egy részének fedezetére állami normatív hozzájárulást igényelhet.

Az állami adóhatóság a visszatérítés tekintetében az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) és az Art. szerint jár el. A **kapott visszatérítést egyéb bevételként kell elszámolni**.

A gyakorlati képzés során felmerülő egyik legfontosabb adminisztrációs feladata a képzési költségek nyilvántartása.

Képzés költségei:

- a tanulónak adott pénzbeli juttatás és annak járulékai
- a kedvezményes étkeztetés

- munkaruha, védőruha
- tisztálkodási eszközök
- útiköltség térítés
- kötelező felelősségbiztosítás
- adminisztrációs költség
- üzemorvosi vizsgálatról költsége
- anyag költség
- munkavédelmi oktatás
- oktatói bérköltség
- igénybe vett szolgáltatások

A fent felsorolt gyakorlati képzés költségeit a számviteli törvény és az Áfa törvény bizonylatolására vonatkozó előírásainak megfelelő dokumentumok alapján kell nyilvántartani.

Beruházási kiegészítő csökkentő tétel minden gyakorlati képzést szervező hozzájárulásra kötelezett meghatározott feltételek alapján érvényesítheti az aktiválás évében, ha kimondottan a gyakorlati képzéshez szükséges beruházást hajt végre [*Szht. 8.§ (1a) és a) pont*].

Szakmai és vizsga követelményben meghatározott azon eszköz vásárolható, amely a gyakorlati képzéshez szükséges és egy éven túl szolgáló eszköz. Bekerülési értéken kell aktiválni. Az aktiválás időpontja számít nem a tényleges kifizetés. A tárgyi eszközről egyedi nyilvántartást kell vezetni. Ide tartozik különösen az állományba vételi dokumentum, állományból való kikerülési dokumentum, selejtezés, átadás-átvétel elismervény, megsemmisítési jegyzőkönyv stb.

A **gyakorlati oktatói kiegészítő csökkentő** tétel igénybevételének alátámasztására szolgáló dokumentum, a gyakorlati oktató munkaszerződése, melyben fel kell tüntetni, hogy gyakorlati oktatói tevékenységet végez a gyakorlati képzőhelyen. A gyakorlati oktatásról az oktatónak a foglalkozási napló vezetése kötelező.

Tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tétel igénybevételéhez alátámasztó dokumentuma a kizárólagos képzési célt szolgáló tanműhelyről szóló jogosultság. Adminisztrációs feladata a foglalkozási napló vezetése a normatíva igénybevételéhez figyelembe vehető tanuló szerződéses tanulói létszám megállapítására.

A normatíva elszámolás kimutatása a Főkönyvben, Pénztárkönyvben.

4. AZ ÚJ SZAKKÉPZÉSI RENDSZERREL KAPCSOLATOS ISMERETEK

Időkeret: 4 óra

Cél

A résztvevők ismerjék meg az új szakképzési rendszer működését a szakirányú oktatásban és a szakmai képzésben a szakképzési munkaszerződést, továbbá a 2021. évi szakképzési hozzájárulás elszámolását. Legyenek tisztában a szakirányú oktatásra vonatkozó alapfogalmakkal. Ismerjék a duális képzőhelyek nyilvántartásba vételének szabályozását, a duális képzőhelyen szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és a szakirányú oktatás ellenőrzésének folyamatát.

Ismeretanyag

Az Szkt. végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet tartalmazza a Szakmajegyzéket, az úgynevezett alapszakmákat, amelyeket kizárólag iskolai rendszerben, szakmai oktatás keretében lehet majd tanulni **szakképző iskolákban** vagy **technikumokban**.

A szakképző intézményeknek 2 fő típusa:

- az 5 vagy 6 éves, érettségire és szakmai vizsgára felkészítő technikum
- és a 3 éves, szakmára felkészítő szakképző iskola.

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján

- ágazati alapoktatás és
- szakirányú oktatás

keretében történik.

Az ágazati alapoktatás után, szakképző iskolában a 9. osztály, technikumban pedig a 10. osztály végén, egy ágazati alapvizsga letételét követően kell a tanulóknak választaniuk a tanulható rokonszakmák közül.

Az ágazati alapképzést követő **ágazati alapvizsga** után a tanulók duális képzésben szakképzési munkaszerződéssel vesznek részt a szakirányú oktatásban.

Két szakma megszerzése továbbra is lehetséges ingyenesen a szakképző intézményekben.

4.1. A képzőhelyé válás lépései a duális képzőhely szemszögéből

A tanuló a szakirányú oktatásban a szakképző intézményben vagy szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló duális képzőhelyen való gyakorlati képzése – a területileg illetékes gazdasági kamara közreműködése mellett – nem biztosítható.

A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező, a tanulónak a mulasztását pótolnia kell.

A szakirányú oktatás

- a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy
- a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A **duális képzőhely által működtetett tanműhely** személyi feltételei a korábbi szabályozástól eltérnek; ebben az esetben az alapfeltételek mellett az alábbi személyek részvétele is szükséges:

- a tanműhelyvezető, aki ezt a tevékenységet más munkaköre mellett is elláthatja,
- a termelő-szolgáltató tevékenység előkészítéséhez szükséges műszaki, fizikai dolgozó.

4.1.1. A duális képzőhelyek nyilvántartása

A duális képzőhelyek közhiteles hatósági nyilvántartását a területileg illetékes gazdasági kamara vezeti. A nyilvántartásba vételre az a területi gazdasági kamara illetékes, amelynek területén a duális képzőhely szakirányú oktatási célt szolgáló székhelye vagy telephelye van. A nyilvántartásba-vételi eljárás ingyenes.

Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy – a szakképző intézmény kivételével – más olyan gazdálkodó szervezet vehető nyilvántartásba,

- amelynél a **szakirányú oktatás folytatásának feltételei** biztosítottak,
- amely a Kormány rendeletében **meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat,**
- amely a duális képzőhely által vállalt **szakirányú oktatáshoz szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik** és
- a Szt. szerinti **minőségirányítási rendszert működtet vagy** legalább a területileg illetékes gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott **minőségi követelményeknek megfelel.**

A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamarának kell benyújtani. A nyilvántartásba vételre az területi gazdasági kamara illetékes, amelynek területén a duális képzőhely szakirányú oktatási célt szolgáló székhelye vagy telephelye van.

A nyilvántartásban szereplő adatokban bekövetkezett változást a duális képzőhely köteles a változás bekövetkezésétől számított tizenöt napon belül a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamarának bejelenteni.

A duális képzőhely megszűnése esetén a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara a duális képzőhelyet törli a nyilvántartásból.

2020. szeptember 1-jét követően a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzés folytatására a szakképző intézmény és a duális képzőhely jogosult. A területileg illetékes gazdasági kamara 2022. augusztus 31-éig hivatalból felülvizsgálja a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartását és azt, aki a duális képzőhelyre az Szkt-ben meghatározott szabályoknak megfelel, a duális képzőhelyek nyilvántartásába felveszi. Aki az Szkt. hatálybalépésekor a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzést folytató szervezetként a területileg illetékes gazdasági kamara ilyen nyilvántartásában szerepel, 2022. augusztus 31-ig duális képzőhelyként – nyilvántartásba vétel nélkül is – részt vehet a szakirányú oktatásban.

4.1.2. Személyi feltételek

A duális képzőhelyen oktató az lehet, aki

- cselekvőképes,
- nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és
- kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

Mentesül a kamarai gyakorlati oktatói vizsga letétel alól az, aki

- mestervizsgával rendelkezik,
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő

- szakirányú felsőfokú szakképzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal,
- felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy
- az egészségügyi ágazat tekintetében egészségügyi gyakorlatvezető szakképesítéssel rendelkezik, vagy
- a hatvanadik életévét betöltötte.

A vállalt szakmának megfelelő felsőfokú végzettségnek kell elfogadni a – képzésről rendelkező jogszabály szerint – felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevelet, bizonyítványt. A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki oktatói vagy szakoktatói bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképzettségnek kell elfogadni.

A duális képzőhelyen oktatóként elsősorban a szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni.

4.1.3. Tárgyi feltételek

Az adott szakma **képzési és kimeneti követelménye** (KKK) tartalmazza a szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételeket.

A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó **képzési programmal**, amely szakmánként, az adott szakma programtervéhez igazodóan tartalmazza a duális képzőhely által oktatott tananyagelemeket és ehhez kapcsolódóan az elméleti ismeretek, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat, továbbá a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait. A képzési programot fel kell töltenie a regisztrációs és tanulmányi alarendszerbe.

A duális képzőhelynek ki kell dolgoznia a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy értékelésére és minősítésére vonatkozó **értékelési és minősítési kritériumokat**.

4.2. Szakképzési előszerződés, a szakképzési munkaszerződés funkciója, megkötése, tartalmi kritériumai

4.2.1. A szakképzési előszerződés

A tanuló a szakirányú oktatást megelőzően a duális képzőhellyel szakképzési előszerződést köthet. A tanuló és a duális képzőhely a szakképzési előszerződés megkötésével arra vállalnak kötelezettséget, hogy a szakirányú oktatás céljából későbbi időpontban szakképzési munkaszerződést kötnek. A szakképzési előszerződés megszűnik a szakképzési munkaszerződés megkötésekor – vagy ha nem került sor szakképzési munkaszerződés megkötésére, az Szt. 87. § (1) bekezdése szerinti esetekben.

4.2.2. A szakképzési munkaszerződés

2020. szeptember 1-jétől a képzésbe belépők esetében már 2020. május 31. után létesített tanulói/felnőttképzési jogviszonyról beszélünk, ezért arra már az új Szt. szabályai vonatkoznak

Azok a tanulók, akik 9 évfolyamon 2020. szeptember 1. után kezdik meg tanulmányaikat, ágazati alapoktatásban vesznek részt, velük szakképzési munkaszerződés még nem köthető. Erre első alkalommal szakképző iskolában tanulók esetén a 2021/2022-es tanévben, technikumban tanulók esetében a 2022/2023-as tanévtől lesz lehetőség.

A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló és a duális képzőhely között **munkaviszony jön létre**. A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló elfogadja a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és kötelezettséget vállal a duális képzőhely irányítása szerint a szakirányú oktatásban való részvételre. A duális képzőhely pedig vállalja a tanuló szakirányú oktatáson való foglalkoztatását és oktatását, továbbá kötelezettséget vállal a Szt.-ban meghatározott juttatások nyújtására.

A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók számára **kiválasztási eljárást folytathat le**.

A szakképzési munkaszerződésre vonatkozó jogszabályi előírások:

- azzal a tanulóval/képzésben résztvevővel köthető, aki a szakmára előírt **egészségügyi feltételeknek és pályaalkalmassági követelményeknek megfelel,**
- a szakirányú oktatás kezdő napjával kezdődő hatállyal a szakirányú oktatás egészére kiterjedő **határozott időtartamra** köthető,
- egy tanuló **egyidejűleg csak egy** szakképzési munkaszerződéssel rendelkezhet,

- **írásba kell foglalni** (módosítását és felmondását is),
- tartalmát a felek **közös megegyezéssel módosíthatják**.

A szakképzési munkaszerződésre, ha Szkt. törvény eltérően nem rendelkezik, az Mt.-nek a munkaszerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a **munkáltató alatt a duális képzőhelyet, munkavállaló alatt a tanulót kell érteni**.

A szakképzési munkaszerződés tartalma

A munkaszerződésben meg kell határozni:

- a duális képzőhely adatait,
- a tanuló személyes adatait,
- a szakképző intézmény adatait,
- a szakirányú oktatás körébe tartozó munkafeladatokat,
- a szakirányú oktatás időtartamát és helyét,
- a tanulót megillető munkabér összegét.

A szakképzési munkaszerződés tartalmazza a tanuló arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy

- a duális képzőhely képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja,
- a szakmai ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja,
- a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat megtartja,
- nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a duális képzőhelynek jogos gazdasági vagy egyéb érdekeit veszélyeztetné.

A szakképzési munkaszerződés tartalmazza a duális képzőhely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a tanuló számára - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - szakirányú oktatásról gondoskodik.

A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés aláírásával egyidejűleg írásban tájékoztatja a tanulót:

- a munkabér és az egyéb juttatás kifizetésének időpontjáról, az azt terhelő fizetési kötelezettségek levonásáról,

- a tanuló számára nyújtható egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit,
- a szakirányú oktatásáért felelős személy családi és utónevéről és elérhetőségéről.

A duális képzőhely feltölti a regisztrációs és tanulmányi rendszerbe a szakképzési munkaszerződést.

4.2.3. Szakképzési munkaszerződéssel járó adók, járulékok

A szakképzési munkaszerződés alapján a tanuló és a képzésben résztvevő személy biztosítottá válik, munkaviszonyba kerül. A szakképzési munkaszerződés által a tanuló és a képzésben résztvevő személy munkabére járulékalapot képező jövedelem, melyet a 18,5% Tb járulék terheli.

A duális képzőnek a tanulóval vagy a képzésben részt vevő személlyel kötött szakképzési munkaszerződés után nem keletkezik a szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettsége.

Egyéb tudnivalók:

Az **új Tbj. tv. 27. §** (1) bekezdése alapján a járulékalapot képező jövedelem az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alapszámításnál figyelembe vett jövedelem, a munkavállalói érdekképviselet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj, a szakképzési munkaszerződés alapján ténylegesen kifizetett pénzbeli juttatás, a felszolgálati díj, az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj.

Szocho tv. 5. § (1) bekezdés szerint nem keletkezik az 1. § (1)–(3) bekezdése szerint adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében – a kifizetőnek a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 86. § (1) bekezdése szerinti szakképzési munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel.

Szja. tv. 1. számú melléklet: Az adómentes bevételekről

4.11. „a szakképző intézményben a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő magánszemélynek a szakképzésről szóló törvény alapján meghatározott mértékben kifizetett ösztöndíj, az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan nyújtott egyszeri pályakezdési juttatás és a rászorultsági helyzetre és a jó tanulmányi eredményre tekintettel pályázat útján nyújtott támogatás, továbbá a szakképzési munkaszerződés alapján a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő magánszemélynek a szakképzésről szóló törvény alapján meghatározott mértékben kifizetett munkabér és a minimálbért meg nem haladó mértékű más pénzbeli és nem pénzbeli juttatás.”

„12 fős új szabály”. A törvény szerinti kis- és középvállalkozásnak minősülő duális képzőhely 12-nél több tanulóval a szakképzési munkaszerződés megkötésének évét megelőző év átlagos statisztikai állományi létszáma legfeljebb 20%-ig köthet szakképzési munkaszerződést. Az ágazati képzőközpont és a tudásközpont tekintetében a megköthető szakképzési munkaszerződések számát az ágazati képzőközpontban és a tudásközpontban részt vevő jogi személyek által külön-külön megköthető szakképzési munkaszerződések számának összeszámításával kell meghatározni. A szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulókat, illetve képzésben részt vevő személyeket az átlagos állományi létszámba nem lehet beleszámítani.

4.3. A szakképzési munkaszerződés szüneteltetése, megszűnése, megszüntetése

A tanulói jogviszony **szünetelése** alatt a szakképzési munkaszerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a feleket. A tanulói jogviszony szünetelése alatt a tanuló munkabérré és más juttatásra nem jogosult. A jogviszonya szünetelésének kezdetéről és végéről a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a duális képzőhelyet.

A duális képzőhely a szakképzési **munkaszerződés megszűnésével/megszüntetésével** egyidejűleg e tényről értesíti a szakképző intézményt.

A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megszűnésekor/megszüntetésekor a tanuló/képzésben résztvevő részére a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolások mellett **igazolást állít ki** a szakirányú oktatásban eltöltött időről és a megszerzett szakmai ismeretekről.

A szakképzési munkaszerződés **megszűnik**:

- a tanulói jogviszony megszűnésétől számított harmincadik napon, ha a tanuló tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja,
- a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján,
- a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján, a szakirányú oktatásban való részvételtől eltöltő határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján,
- a tanuló halála napján.

A szakképzési munkaszerződés **megszüntethető**:

- közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal,
- felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal,
- azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával.

4.4. A szakmai gyakorlati képzés dokumentációs feladatai

4.4.1. A tanulót megillető juttatások és dokumentálásuk

A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett **munkabér havi mértéke** a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező **legkisebb havi minimálbér legalább 60 %-a**, de **legfeljebb 100 %-a**. A munkabér megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló szakmai felkészültségét, tanulmányi eredményeit és az ágazati készségtanács által az adott szakmára vonatkozó javaslatában meghatározott mértéket.

A tanuló számára az **egyéb juttatást** a tanult szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatással azonos mértékben, de legfeljebb a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér mértékéig kell biztosítani. Az egyéb juttatásra a tanuló az általa ledolgozott napokra tekintettel arányosan jogosult, valamint juttatását (munkabér, egyéb juttatás) az igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

4.4.2. A regisztrációs és tanulmányi alaprendszer

A szakképző intézmény – a gyakorlati képzésben résztvevők kötelezettségei teljesítésének nyilvántartása céljából – hozzáférést biztosít a regisztrációs és tanulmányi alaprendszerhez a duális képzőhelynek.

A duális képzőhelyek adminisztrációs szempontból jogszabály által előírt új feladata az alábbi dokumentumok naprakész vezetése és feltöltése a regisztrációs és tanulmányi alaprendszerbe:

- a szakképzési munkaszerződés (feltöltése)
- a képzési program (feltöltése)
- a tanuló értékelésére és minősítésére vonatkozó értékelési és minősítési kritériumok kidolgozása (és feltöltése)
- a foglalkozási napló vezetése.

4.4.3. A foglalkozási napló

A szakirányú oktatást folytató szervezet a tanuló szakirányú oktatásáról a regisztrációs és tanulmányi alaprendszerben foglalkozási naplót vezet.

A foglalkozási napló tartalmazza:

- a szakmai tevékenységeket, annak helyszínét, ha az eltér a duális képzőhely nyilvántartásba vett székhelyétől vagy telephelyétől; a szakmai tevékenységre fordított időt,
- a tanuló értékelését,
- a tanuló részvételét és mulasztását a szakirányú oktatás során.

Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló vezetésének és ellenőrzésének rendjét megszegi, vele szemben a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara közigazgatási bíróságot szab ki. Ha a duális képzőhely a foglalkozási napló vezetését a bíróság kiszabását követően ismételten elmulasztja, a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara a duális képzőhelyet 3 évre eltilthatja a szakirányú oktatás folytatásától.

4.5. A szakirányú oktatás rendje

4.5.1. Munka- és pihenőidő, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól

A tanuló számára legfeljebb kéthetes munkaidőkeretet lehet elrendelni, valamint rendkívüli munkaidő nem rendelhető el.

A tanulót a 18. életévének betöltése évének utolsó napjáig évente 45 munkanap, ezt követően évente 30 munkanap szabadság illeti meg. A szabadság kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább 15 munkanap szabadságot a tanuló kérésének megfelelő időpontban egybefüggően kell kiadni.

A tanuló mentesül rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól a közismereti oktatás időtartamára.

A duális képzőhely érettségi vizsgatárgyanként - az érettségi vizsga napját is beszámítva - 4 munkanapra köteles a tanulót mentesíteni a munkavégzési kötelezettsége alól, valamint a szakmai vizsga előtt a szakmai vizsgára való felkészülés céljából egy alkalommal legalább 15 munkanap egybefüggő felkészülési időt kell biztosítani.

A napi szakirányú oktatási időt arányosan csökkenteni kell, ha a szakirányú oktatás rendszeresen olyan helyszínen történik, ahol a duális képzőhellyel munkaviszonyban álló munkavállalókat olyan munkarendben foglalkoztatják, amely nyolcórásnál rövidebb műszakbeosztást ír elő.

4.5.2. A tanuló mulasztása

A tanuló mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetnél igazolja, akinél a szakirányú oktatását teljesíti. Ha a tanuló szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 20 %-át, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet.

Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak 5 %-át. Az igazolatlan mulasztást a tanuló pótolni köteles. Ha a tanuló mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

4.5.3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy védelme a szakirányú oktatás során

Megilletik mindazok a jogok, amelyeket az érdekvédelem tekintetében az Mt. az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemről szóló törvény és végrehajtási rendeletei biztosítanak a munkavállaló részére.

E rendelkezések alkalmazásában

- **munkavállaló:** tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt
- **munkáltató:** a szakképző intézmény, illetve a duális képzőhely
- **munkaviszony:** a tanulói jogviszony/felnőttképzési jogviszony

A duális képzésben résztvevő szakirányú oktatás keretében csak a szakirányú oktatáshoz kapcsolódóan meghatározott feladat ellátására kötelezhető és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható.

A duális képzésben részt vevő személyt

- a szakirányú oktatással összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni
- gondoskodni kell az orvosi vizsgálatáról.

4.6. A duális képzőhely hatósági ellenőrzése

A duális képzőhely szakképzési alapfeladat-ellátásának hatósági ellenőrzését a duális képzőhely nyilvántartásba vételére területileg illetékes gazdasági kamara hivatalból, illetve a szakképző intézmény vagy a szakképzésért felelős miniszter kezdeményezésére végzi.

A duális képzőhely hatósági ellenőrzésében részt vesz azon szakképző intézmények közül legalább egynek a képviselője, amellyel a szakirányú oktatásban részt vevő tanuló tanulói jogviszonyban, illetve képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll.

4.7. A szakképzési hozzájárulás alapja, mértéke, elszámolása 2021. január 1-től

Az új szakképzési törvény a Szkt. 125. §-szabályai szerint megkötött tanulószerveződésekre vonatkozó elszámolást illetően a 2020-as adóévben, majd a 2021-től, az átmeneti rendelkezések az alábbiakat mondják ki:

„128. § (5) A 2021. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettséget a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény és az abban kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabály 2020. december 31-én hatályos rendelkezései szerint kell teljesíteni, megállapítani és bevallani. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett e törvény szerinti **szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségét 2021. január 1-jétől** teljesíti akként, hogy

a) a szakképzési munkaszerződéssel szakirányú oktatásban részt vevő tanuló, képzésben részt vevő személy esetében a szakmához kapcsolódóan a Kormány rendeletében meghatározott súlysorzót kell alkalmazni,

b) a tanulószerveződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében,

ba) a régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítéshez, illetve rész-szakképesítéshez kapcsolódóan a Kormány rendeletében meghatározott súlysorzót kell alkalmazni,

bb) a 104-108. § alkalmazásában **szakirányú oktatás** alatt a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzést, szakma alatt régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítést, részszerződést, **szakképzési munkaszerződés** alatt a régi Szkt. szerinti **tanulószerveződést** kell érteni.”

A régi Szkt. szerinti OKJ szakképesítések (a továbbiakban: OKJ szakképesítések) esetén 2020. december 31-ig a régi – azaz a 2011. évi CLV. törvény 2020. december 31-én hatályos rendelkezései szerinti – elszámolási rendszer és az ahhoz kapcsolódó súlysorzók szerint kell elszámolni. 2021. január 1-től pedig az új szakképzési törvényben foglalt rendszer szerint és a 319/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 2. mellékletében foglalt súlysorzók alapján kell az elszámolást megtenni, attól függetlenül, hogy 2020. július 1-én a rendelet hatályba lépett. Ez azt jelenti, hogy 2021. január 1-től csak ezeket a súlysorzókat lehet majd alkalmazni.

A szakképzési hozzájárulás alapja: a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja.

Nem keletkezik szakképzésihozzájárulás-fizetési kötelezettség, ha a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet a szociális hozzájárulási adóról szóló törvény alapján adófizetési kötelezettség nem terheli.

A szakképzési munkaszerződésben foglalt díjazás nem képezi a szakképzési hozzájárulás alapját.

A szakképzési hozzájárulás mértéke (Szt. 107. §)

A szakképzési hozzájárulás mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5%-a (a továbbiakban: bruttó kötelezettség).

A bruttó kötelezettség csökkenthető

- a fenntartói megállapodással rendelkező szakképző intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulóként, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként a szakirányú oktatás arányosított önköltsége alapján az egy napi mérték és – a szakképző intézményben teljesített oktatási nap kivételével – az adóév munkanapjai számának szorzataként,
- hallgatóként az Nftv. szerinti duális képzés arányosított alapszabványja alapján az egy napi mérték és az adóévben ténylegesen teljesített képzési napok számának szorzataként

számított összegével.

Az **önköltség** és az **alapszabvány** mértékét a központi költségvetésről szóló törvény, az önköltség szakmánként alkalmazandó és az alapszabvány képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóját a Kormány rendeletben határozza meg.

A bruttó kötelezettség csökkenthető a szakképzési munkaszerződésre tekintettel az igénybe vett adókedvezmény 20%-ának megfelelő összeggel, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgát tett.

Az adókedvezményt az a szakképzési hozzájárulásra kötelezett érvényesítheti, aki a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel szakképzési munkaszerződést, illetve a hallgatóval hallgatói munkaszerződést kötött. A bruttó kötelezettséget meghaladó adókedvezmény adó-visszaigénylés keretében érvényesíthető.

A sikeres szakmai vizsga esetén az igénybe vett adókedvezmény 20%-át a tanulóval kötött szakképzési hozzájárulásra kötelezett is csökkentheti a bruttó kötelezettségét.

Az új elszámolási rendszerben az OKJ szakképesítésekre és a szakmajegyzékben szereplő szakmákra vonatkozó **adókedvezmény** mértékét úgy kell kiszámolni, hogy a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltséget meg kell szorozni az Szkr-ben szereplő súlyszorzókkal (332/A. § és 332/B. §), az így kapott összeget (a szakirányú oktatás arányosított önköltségét) kell elosztani az adott év naptári napjainak számával (így megkapjuk az egy napi mértéket), és ezt az egy napi mértéket kell megszorozni – szakképző intézményben teljesített oktatási nap kivételével – az adóév munkanapjainak számával.

A 2021. január elsejétől a „2020. évi XC. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről” szóló törvény

67. § (4) A 2021. évben a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 107. § (2) bekezdése szerinti

a) önköltség összege 1 200 000 forint/fő/év (szakképzési munkaszerződés, tanuló szerződés),

b) alapnormatíva összege 650 000 forint/fő/év (hallgatói munkaszerződés).

A hallgatói munkaszerződés esetében a 12/2020 kormány rendeletében a 332/C.§-ban meghatározott a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti duális képzés esetén az alapnormatíva alkalmazandó súlyszorzója

a) a szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területen 3,60,

b) a műszaki, informatika, agrár-és természettudományok területen 4,81.

A szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett

- a szakképzési hozzájárulás alapját és az éves bruttó kötelezettségét,
- az adókedvezmény éves összegét,
- az éves bruttó kötelezettség és az adókedvezmény szerinti összeg különbözeteként megállapított éves nettó kötelezettségét a naptári évre maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg az adóévet követő év január hónap tizenkettedik napjáig az állami adóhatóságnak, vagy igényli vissza.

Nem kell adóbevallást benyújtani, ha a szakképzési hozzájárulásra kötelezettnek nem keletkezik szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettsége vagy adókedvezményt nem érvényesít.

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az év 1-11 hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulási előleget fizet. Az előleg mértéke a tárgyhavi bruttó kötelezettség azzal, hogy az 107.§ (2) bekezdés szerinti adókedvezmény az előleg befizetésénél figyelembe vehető és visszaigényelhető.

A szakképzési hozzájárulási előleg fizetésénél az adóév első tizenegy hónapjára vonatkozóan a bruttó kötelezettség csökkentésének havi mértékét a tárgyhónap munkanapjainak száma alapján kell meghatározni.

Az előleget havonta a szakképzési hozzájárulásra kötelezett maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyhót követő hónap 12. napjáig az állami adóhatóság által vezetett számlára, illetve igényli vissza. A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét az adóévet követő év január hónap 12. napjáig kell befizetni, illetve visszaigényelni.

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett a visszaigényelhető összeg kiutalását vagy átvezetését legkorábban a bevallás esedékességének napjától kezdeményezheti. Az állami adóhatóság a visszaigénylés tekintetében az Air. és az Art. szerint jár el.

Tanulószerződés esetében az a tanuló, aki 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszonyt OKJ szakképesítésben a szakközépiskolában – új nevén szakképző iskolában - 2021/2022 tanévben, a szakgimnáziumban – új nevén technikumban – a 2023/2024 tanévben fejezi be tanulmányait.

Egyéb adókedvezmények:

A **társasági adó** törvény lehetőséget biztosít az adózás előtti eredmény csökkentésére a szakképzésről szóló törvény alapján szakképzési munkaszerződés keretében duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő tanulónként, képzésben részt vevő személyenként megkezdett hónap után havonta az adóév első napján érvényes minimálbér 24%-val [TAO tv. 7.§ (1) bekezdés i) pont].

Az **egyéni vállalkozó** az Szja. 49/B.§ (6) bekezdés a) pontja és a (4) – (5) bekezdés rendelkezéseiben említett tételekkel növelt vállalkozói bevétel – legfeljebb annak mértékéig – csökkenthető a legalább 50%-ban megváltozott munkaképességű alkalmazott foglalkoztatása esetén személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérrel, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbérrel, a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24%-ával.

A tételes költségelszámolást alkalmazó **mezőgazdasági őstermelő** az e tevékenységéből származó bevételét csökkentheti: a legalább 50%-ban megváltozott munkaképességű alkalmazott foglalkoztatása esetén személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérrel, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbérrel, a szakképzési munkaszerződés alapján, duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24%-ával.